

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SROKOWO**

TEKST JEDNOLITY

**KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA TLE UWARUNKOWAŃ ROZWOJU
POLITYKA PRZESTRZENNA**

***ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XXI/103/16 RADY GMINY SROKOWO
Z DNIA 26 KWIETNIA 2016 ROKU***

SROKOWO 2016

ZESPÓŁ PROJEKTOWY ZMIANY STUDIUM

GŁÓWNY PROJEKTANT:

*mgr inż. Teresa Szymankiewicz - Szarejko
Uprawnienia urbanistyczne nr 1576*

OCHRONA DOROBKU KULTUROWEGO

mgr inż. Maciej Smółka

OCHRONA PRZYRODY

I PROGNOZA STRATEGICZNA:

dr Aleksandra Ławniczak

ROZWÓJ SPOŁECZNO – GOSPODARCZY

mgr inż. Teresa Szymankiewicz - Szarejko

KOMUNIKACJA:

inż. Hanna Jędrasik

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:

mgr inż. Maciej Smółka

OPRACOWANIE KOMPUTEROWE

mgr Piotr Jędrasik

Dokument opracowano na podstawie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo, opracowanego przez następujący zespół projektowy Warmińsko – Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

GŁÓWNY PROJEKTANT:

*mgr inż. Teresa Szymankiewicz - Szarejko
Uprawnienia urbanistyczne nr 1576*

UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE I DEMOGRAFIA:

dr Marta Gwiaździńska

UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE:

mgr Katarzyna Krzymowska

FUNKCJE GOSPODARCZE

mgr inż. Mariola Szczęsna

OCHRONA DOROBKU KULTUROWEGO

mgr inż. Monika Wróblewska

KOMUNIKACJA:

inż. Hanna Jędrasik

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:

mgr inż. Hanna Kurowska

ELEKTROENERGETYKA:

inż. Karol Więckowski

OPRACOWANIE KOMPUTEROWE

inż. Małgorzata Jeremicz

mgr inż. Piotr Schilling

Leszek Buszyło

SPIS TREŚCI	STRONA
Zespół projektowy	2
Wstęp	4
I. Cele rozwoju	7
II. Synteza diagnozy uwarunkowań rozwoju gminy	9
1. Uwarunkowania przyrodnicze	9
2. Ochrona dorobku kulturowego	11
3. Uwarunkowania społeczne i demografia	11
4. Problemy gospodarcze	12
5. Komunikacja	12
6. Infrastruktura techniczna	13
III. Kierunki zagospodarowania przestrzennego z określeniem zasad polityki przestrzennej	15
1. Kierunki oraz zasady ochrony i kształtowania środowiska	15
1.1. Tereny i obiekty prawnie chronione	15
1.2. Postulowane kierunki polityki przestrzennej dotyczącej obszarów chronionych	20
1.3. Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego	21
2. Kierunki oraz zasady ochrony i wzbogacania środowiska kulturowego	22
2.1. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego	22
2.2. Wytoczne konserwatorskie	22
3. Kierunki rozwoju funkcji gospodarczych	25
3.1. Rolnictwo	25
3.2. Turystyka	26
3.3. Leśnictwo	27
3.4. Przemysł i rzemiosło produkcyjno - usługowe	28
4. Kierunki rozwoju sieci osadniczej oraz obsługi ludności	28
5. Kierunki przekształceń struktury funkcjonalno przestrzennej gminy	29
6. Ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy z uzasadnieniem rozwiązań w studium	34
6.1. <i>Podstawowe standardy zagospodarowania przestrzennego przyjęte w studium gminy</i>	40
7. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego	41
7.1. Funkcjonalny układ drogowy	42
7.2. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego we wsi Srokowo	42
8. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	42
9. Podstawowe elementy polityki przestrzennej.	46
9.1. Lista ważniejszych zadań dla realizacji celów publicznych	46
9.2. Polityka w zakresie sporządzania planów miejscowych	47
9.3. Polityka gospodarki nieruchomościami gminnymi	47
9.4. Polityka przestrzenna związana z obronnością i bezpieczeństwem państwa	47
IV. Interpretacja niektórych pojęć przyjętych w studium gminy	48
V. Wykaz obiektów zabytkowych objętych ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	50

WSTĘP

Podstawa prawna, cel i zadania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:

Pierwsze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo zostało opracowane zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku rozdział 2, Art.6, oraz na podstawie Uchwały nr VIII / 35 / 99 Rady Gminy w Srokowie z dnia 30.06.1999 roku,

Obecnie Wójt Gminy Srokowo przystąpił do opracowania Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015r poz.199 z późniejszymi zmianami) oraz na podstawie Uchwały Nr VI/25/15 Rady Gminy Srokowo z dnia 27 marca 2015 roku w sprawie: przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Srokowo.

W okresie 15 lat od uchwalenia poprzedniego studium w przestrzeni gminy zaszły niewielkie zmiany i nie dotyczyły one wartości potencjałów rozwoju gminy bo ich mobilność w tak krótkim okresie jest niewielka, a wynikały one głównie z uwarunkowań zewnętrznych to jest zmian legislacyjnych w tym głównie:

- wynikających z ustawy o ochronie przyrody tj. wprowadzeniu obszarów chronionych Natura 2000, obszarów chronionego krajobrazu;
- zmiana ustawy o ochronie przyrody;
- zmiana prawa ochrony środowiska;
- zmiana ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami;
- zmiana ustawy o drogach publicznych
- zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- Istotną zmianą jest uchwalenie przez Sejmik Województwa Warmińsko- Mazurskiego w dniu 27 maja 2015 roku Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko - mazurskiego.

Nadal głównym zadaniem studium gminy jest ustalenie kierunków rozwoju oraz zasad polityki przestrzennej gminy na podstawie rozpoznanych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych.

Podstawowe zadania studium, to:

- koordynacja przestrzenna podejmowanych przez samorząd decyzji w sprawie sporządzania planów miejscowych,
- płaszczyzna negocjacji wprowadzania zadań rządowych i zadań samorządu wojewódzkiego służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych wpisanych do rejestru,
- koordynacja czasowa i przestrzenna podejmowania przez samorząd przedsięwzięć komunalnych,
- prowadzenie długofalowych działań w gospodarce nieruchomościami komunalnymi,
- programowanie w gminach przedsięwzięć publicznych,
- stanowienie bazy informacyjnej przy wydawaniu decyzji przestrzennych,
- wspomaganie działań podmiotów gospodarczych i promocji gminy.

Metoda opracowania:

Przy opracowaniu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo zwanego dalej studium gminy, przyjęto następującą kolejność wykonywanych prac:

- rozpoznanie zasobu istniejących materiałów oraz opracowań,
- analiza zmian w uwarunkowaniach rozwoju zewnętrznych oraz wewnętrznych gminy;
- wprowadzenie proponowanych zmian oraz zmian wynikających z obowiązujących obecnie przepisów szczególnych;
- czynności formalno-prawne przeprowadzone w oparciu o projekt rozporządzenia (z dnia 3 grudnia 2003r.) w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz sposobu dokumentowania prac planistycznych.

Poszczególne etapy opracowania zostały poddane konsultacji z Wójtem oraz społecznością lokalną.

Podstawową fazą prac nad studium gminy, decydującą o kierunkach jej rozwoju oraz zasadach zagospodarowania przestrzeni jest analiza i następnie diagnoza uwarunkowań rozwoju, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych.

Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju, wynikają z położenia gminy w województwie w istniejących i projektowanych systemach oraz układach zewnętrznych. Dotyczą one różnych dziedzin, np. środowiska przyrodniczego, infrastruktury technicznej, systemów transportowych, wdrażanych programów rządowych, zawartych umów międzynarodowych.

Uwarunkowania wewnętrzne stanowią o wartości i możliwości wykorzystania głównych potencjałów rozwoju, tj. przyrodniczego, społecznego oraz gospodarczego. Podsumowaniem uwarunkowań rozwoju jest diagnoza, w której przedstawiony jest pełen obraz gminy z określeniem barier, ograniczeń, konfliktów oraz zagrożeń i preferencji rozwoju. Wartość potencjału w okresie 15 lat uległa nieznacznym zmianom, są one niewielkie i w nieznacznym stopniu wpływają na zmiany kierunku rozwoju. W związku z powyższym do obecnie przeprowadzanej zmiany studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo przyjmuje się diagnozę uwarunkowań opracowaną do pierwszej edycji studium z aneksem obejmującym zmiany gospodarczo - społeczne i demograficzne oraz ochrony środowiska.

Art. 41 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz U. z 2015r poz.1777) wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r.poz. 199, z późn. zm.12), które dotyczą także opracowań w trakcie ich opracowania niezależnie od fazy opracowywanego dokumentu.

W związku z powyższym do studium wprowadza się rozdział dotyczący oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przedstawiony w mierniku jakim jest wielkość powierzchni użytkowej istniejącej i projektowanej zabudowy z podziałem na funkcje zabudowy.

Rozdział ten jest również uzasadnieniem przyjętych rozwiązań w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Elaborat studium:

Elaborat „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo” składa się z dwóch części.

Pierwszą część opracowania uzasadniającą przyjęte rozwiązania w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo” stanowi „Diagnoza uwarunkowań rozwoju”, składająca się z tekstu oraz map, w 1 : 50 000, są to:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Ekofizjografia. Skala 1 :25 000;
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Ochrona zabytków i ochrona przyrody. Skala 1: 50 000**
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Infrastruktura techniczna orientacja
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Infrastruktura techniczna. Stan istniejący. Skala 1 : 50 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Ochrona dóbr kultury. Skala 1 : 50 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Sieć osadnicza. Skala 1 : 50 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Zasięg jednostek funkcjonalno – przestrzennych. Skala 1 : 50 000

Drugą część opracowania stanowią załączniki uchwały Rady Gminy Srokowo stanowią:

- **Rysunek zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1 : 25 000 zatytułowany: „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna” stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały.**
- **Jednolity tekst zatytułowany „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Kierunki zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań rozwoju. Polityka przestrzenna” stanowiący załącznik nr 2 do uchwały z dokumentacją formalno – prawną studium. Zmiany zostały wprowadzone do dokumentu pochyłym i pogrubionym drukiem i łącznie z tekstem studium stanowią jednolity tekst zmiany studium. Obejmują one zarówno zmiany uwarunkowań jak i kierunków zagospodarowania przestrzennego**
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Ochrona zabytków i ochrona przyrody. Skala 1: 50 000
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Infrastruktura techniczna Skala - orientacja
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Sieć osadnicza Skala – orientacja

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,
ZGODNIE Z ART. 9 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 ROKU USTAWY O PLANOWANIU I
ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM, NIE JEST AKTEM PRAWA MIEJSCOWEGO.
USTALENIA STUDIUM SĄ WIĄŻĄCE DLA ORGANÓW GMINY PRZY SPORZĄDZANIU
PLANÓW MIEJSCOWYCH.*

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SROKOWO ZOSTAŁO UCHWALONE PRZEZ RADĘ GMINY SROKOWO UCHWAŁĄ NR..... Z DNIA

I. CELE ROZWOJU

MISJA ROZWOJU:

MISJĄ SAMORZĄDU LOKALNEGO JEST TAKIE ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE GMINY, KTÓRE WYKREUJE JĄ JAKO ATRAKCYJNE, PRZYJAZNE ORAZ WYJĄTKOWE MIEJSCE ZAMIESZKANIA, REKREACJI I SPOTKAŃ ZE SZTUKĄ.

CEL STRATEGICZNY

Poprawa poziomu życia mieszkańców gminy przez pełniejsze wykorzystanie potencjałów do rozwoju funkcji gospodarczych (rolnictwa, turystyki, przemysłu, drobnej wytwórczości itp.) mając na względzie utrzymanie w równowadze przyrodniczej środowiska naturalnego.

Nadrzędną zasadą, którą należy się kierować przy realizacji celów, jest: maksymalne wykorzystanie, przy racjonalnej gospodarce, bogactwa zawartego w walorach przyrodniczo- krajobrazowych obszaru gminy.

CELE GENERALNE (grupy celów):

Cele ekologiczne i kulturowe

- Ochrona walorów i warunków funkcjonowania oraz ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych w celu zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy do życia mieszkańcom oraz do rozwoju funkcji turystycznej;
- Ochrona jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych dla celów rozwoju społeczno - gospodarczego oraz zabezpieczenia zasobów wód w dobrym stanie dla przyszłych pokoleń;
- Likwidowanie kolizji między funkcjonowaniem ekosystemów, a działalnością człowieka (konflikty i zagrożenia środowiska);
- Powiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- Ochrona i utrzymanie obiektów zabytkowych oraz przystosowanie ich do nowych potrzeb w celu wzbogacenia oferty turystycznej obszaru gminy;
- Zachowanie ładu przestrzennego w jednostkach osadniczych w celu tworzenia współczesnych wartości kulturowych.

Cele społeczno – gospodarcze

- Wielofunkcyjny rozwój gospodarczy gminy w oparciu o rozwój funkcji turystycznej, rolnictwa, przedsiębiorczości i leśnictwa;
- Kreowanie rozwoju gospodarczego gminy z uwzględnieniem procesów dostosowawczych do norm europejskich;
- Podniesienie standardu i atrakcyjności oraz realizacja zainwestowania turystycznego;
- Rozbudowa infrastruktury usługowej związanej z turystyką;
- Wykorzystanie do rozwoju społeczno – gospodarczego gminy jej położenia w strefie przygranicznej;
- Restrukturyzacja obszarów wiejskich w kierunku zmniejszenia zatrudnienia w rolnictwie, a zwiększenia w usługach i przedsiębiorczości;
- Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego na bazie produktów wytworzonych na obszarze gminy i terenach sąsiednich;

- Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności do usług, podniesienie standardu urządzeń infrastruktury społecznej oraz poprawę warunków mieszkaniowych.

Cele rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej z uwzględnieniem bezpieczeństwa państwa

- Zaspokojenie potrzeb ludności poprzez uzbrojenie gminy w odpowiedniej ilości i jakości infrastrukturę techniczną;
- Poprawa warunków technicznych systemów komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych w celu zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy dla inwestorów oraz polepszenia dostępności do usług mieszkańcom gminy;
- Zachowanie w zagospodarowaniu przestrzennym warunków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu obronnego państwa.

II. SYNTEZA DIAGNOZY UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY

II.1. Uwarunkowania przyrodnicze

Obszar gminy Srokowo charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami fizjograficznymi. Szczegółowa analiza poszczególnych elementów środowiska pozwoliła na wyznaczenie na jej obszarów terenie obszarów o podobnym potencjale środowiska naturalnego, podobnych ograniczeniach i preferencjach rozwoju. Są to dwie jednostki przestrzenne północna i środkowa z południową częścią gminy.

Jednostka północna oraz części północna i wschodnia drugiego obszaru strukturalnego gminy, wchodzi w regionalny system obszarów chronionych, który zapewnia ciągłość funkcjonalną i łączność fizyczną. Ciągłość jest funkcjonalnym parametrem krajobrazu wskazującym na procesy, za pomocą których subpopulacje organizmów łączą się ze sobą w funkcjonalną jednostkę. Ciągłość i łączność struktur przestrzennych obszarów chronionych są bazą do stanowienia korytarzy ekologicznych.

Charakterystyka jednostek przestrzennych gminy:

Jednostka - północna

Jest to jednostka przestrzenna o wysokich walorach przyrodniczych ze znacznym udziałem terenów leśnych, głównie na żyznych siedliskach lasu świeżego z udziałem siedlisk borowych we wschodniej części. Obszar rezerwatów, chronionego krajobrazu, włączony w strukturę korytarzy ekologicznych oraz europejskiej sieci Natura 2000. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Oświn i Okolice” PLB 280004. Na terenie OSOP występują następujące istniejące formy ochrony przyrody: Rezerwat przyrody Jezioro Siedmiu Wysp (1618,3 ha) Ostoja Ramsar Jezioro Siedmiu Wysp, OCHK Jeziora Oświn. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Warmińska” PLB 280015 Ostoję utworzono głównie ze względu na ochronę jednego gatunku bociana białego. Dodatkowo większość terenu jednostki objęta jest ochroną z uwagi na położenie w zasięgu Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn. Południowa granica wyodrębnionej jednostki przebiega po granicy OCHK Jeziora Oświn.

Jednostka na swoim obszarze posiada znaczną ilość nakładających się na siebie zadań ochronnych, z racji różnych form ochrony przyrody. Z uwagi na to teren posiada wysoką rangę przyrodniczą i krajobrazową. Charakteryzuje się małą odpornością na antropopresję. Funkcje ochronne dominują tu nad gospodarczymi. Użytkowanie terenu na tym obszarze musi być zgodne z zasadami określonymi dla obszarów chronionego krajobrazu, przepisami szczególnymi określonymi dla rezerwatów i planów urządzeniowo – leśnych oraz Planem Zadań Ochronnych.

Tereny o korzystnych warunkach środowiska przyrodniczego najbardziej przydatne do trwałego zasiedlenia przez bobry, wskazane jest wyłączyć z melioracji odwadniających.

Na obszarze w gospodarce rolnej wskazane jest stosowanie ekologicznych zasad gospodarowania, z koniecznością użytkowania rolniczego terenów rolnych aby zapobiegać sukcesji naturalnej przekształcania się w tereny zalesione niedostępne dla ptactwa wodnego.

Ochrona środowiska w niewielkim stopniu przekształconego przez człowieka preferuje na tym obszarze rozwój funkcji gospodarczych uwzględniających ekologiczne zasady gospodarowania jak rolnictwo zintegrowane, produkcja zdrowej żywności, turystyka związana z kształceniem młodzieży w dziedzinie ekologii, botaniki, ekologii (tzw. zielone szkoły). Na bazie gospodarstw o ekologicznych formach gospodarowania może rozwijać się agroturystyka lub turystyka wiejska.

Sieć osadnicza charakteryzuje się rozdrobnionymi jednostkami osadniczymi do 50 mieszkańców położonymi w sąsiedztwie kompleksów leśnych. W rejonie wsi Kolkiejmy - Wikrowo występują mało korzystne warunki zaopatrzenia w wodę (poziom wodonośny na głębokości poniżej 100m).

Leśnictwo rozwijać się powinno z dominującymi funkcjami ochronno – hodowlanymi. Lasy od wsi Wilczyń w kierunku wschodnim przydatne do funkcji turystycznej. Na terenie jednostki nie występują ośrodki obsługi ludności. We wsiach (Bajory Małe, Brzeźnica, Kałki)

zlokalizowane są pojedyncze usługi elementarne (sklep, świetlica, zakłady usługowe).
W dziedzinie oświaty wsie obsługiwane są przez szkoły w Srokowie i Solance.

Jednostka - środkowa z południową częścią gminy

Część obszaru jednostki objęta jest ochroną przyrody, jest to część północna obszaru, która wchodzi w zasięg „Ostoi Warmińskiej” ” PLB 280015 oraz część wschodnia położona w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn, a południowo – zachodnia w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich. Na obszarach tych obowiązują rygory i ograniczenia określone w odpowiednich przepisach prawa.

Część jednostki poza obszarami chronionymi jest stosunkowo odporna na działalność człowieka. Rejon predysponowany do intensywnego użytkowania rolniczego. Postulowane formy przyjazne środowisku. Wzdłuż dolin rzecznych wskazane zwiększenie zadrzewień. Obszar wododziałowy i źródliskowy Liwny, Radziei, dopływów Ometu – preferowana gospodarka leśna. Znaczny udział terenów leśnych i bagiennych w części południowej. Część terenów na charakter wododziałowy i źródliskowy.

Rejon Zlewni Wielkich Jezior Mazurskich objęty regionalną dokumentacją hydrogeologiczną Wielkich Jezior Mazurskich.

Teren, na którym zlokalizowane jest główne zainwestowanie gminy tj, główny ośrodek obsługi gminy miejscowość Srokowo oraz ośrodki pomocnicze obsługi gminy Jegławki i Solanka, oraz pozostałe miejscowości. Obszar strukturalny predestynowany do rozwoju wielofunkcyjnego z preferencją funkcji rolnej i przetwórstwa rolno - spożywczego.

Teren w części południowej nad zachodnimi brzegami J. Rydzówka oraz rejon Jezior Siniec Wk. i Siniec Mały predysponowany do rozwoju turystyki.

W części zachodniej obszaru na wyjątkowo korzystnych terenach do rozwoju rolnictwa o intensywnych formach gospodarowania dopuszcza się możliwość budowy urządzeń energii wiatrowej (zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego). Realizacja przedsięwzięcia związanego z budową elektrowni wiatrowych jest efektem polityki ekorozwoju, w tym szeroko rozumianych działań zmierzających do stabilizacji emisji gazów cieplarnianych. Wysoka emisja gazów cieplarnianych w Polsce wiąże się przede wszystkim z niekorzystną dla atmosfery strukturą wytwarzania w naszym kraju energii. Wobec tego zasadnym jest zastępowanie konwencjonalnych źródeł energii źródłami niekonwencjonalnymi - w tym przypadku siły wiatru.

Surowce mineralne

Obszar gminy Srokowo jest ubogi w surowce mineralne. Nie udokumentowano tu żadnych złóż kopalin pospolitych. W rejonie Leśniewa i Wilczyn istnieją dwa punkty eksploatacji kruszywa naturalnego. W odkrywkach tych, eksploatowane są okresowo piaski drobne, głównie dla celów lokalnych.

Na terenie gminy Srokowo rozpoznane zostały dokumentacjami wstępnymi złoża torfu. Wyliczone zasoby tych złóż są orientacyjne, a przeprowadzone badania jakości niewystarczające.

Obszar gminy jest bogaty w złoża torfu. Według dokumentacji torfowisk, szacunkowo w gminie, występują 93 torfowiska. Zasoby ogólne torfu wynoszą 21,2 mln m³, natomiast zasoby bilansowe 13,6 mln m³ (położone są w 58 złożach). Torfowiska rozrzucone są po terenie całej gminy, przy czym koncentracja dużych złóż występuje w jej części północnej. Zdecydowanie dominują torfy niskie. Nie projektuje się zagospodarowania zinwentaryzowanych torfowisk, ze względu na prawną ochronę naturalnych siedlisk łąkowych. W spągu większości złóż torfu, a sporadycznie na powierzchni występuje gytia. Przeważa gytia organiczna i wapienna.

W Sińcu w latach 50-tych udokumentowane zostało złożo surowców ilastych „KAMIENNA”. Obecnie złożo jest wyeksploatowane, a teren w znacznej części zrehabilitowany.

W gminie Srokowo istnieje możliwość eksploatacji złoża kruszywa naturalnego w rejonie wsi Bajory Wielkie, gdzie w 1972 r. udokumentowano złożo o zasobach bilansowych 72,2 tys. ton piasku o p.p. 70-80% i miąższości 1,8-12,0 m. Brak możliwości wykorzystania złoża z uwagi na położenie na

obszarach chronionych na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Ostoi przyrody **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Oświn i Okolice” PLB 280004.**

II.2. Ochrona dorobku kulturowego

Teren gminy Srokowo wyposażony jest w znaczną ilość obiektów zabytkowych, które są świadectwem bogatej historii tych terenów. Świadczy o tym także załączona do części I studium (Diagnoza uwarunkowań rozwoju) historia jednostek osadniczych oraz charakterystyka terenów poszczególnych miejscowości pod względem ich walorów kulturowych. Rozpoznanie zasobów i stanu zachowania zabytków pozwala na wskazanie zagrożeń oraz sposobów reagowania w celu ich ochrony. Celem polityki gminnej w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami powinno być zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, jego ochrona przed degradacją oraz efektywne zarządzanie zabytkami poprzez działania dążące do poprawy ich stanu technicznego, odbudowy, adaptacji i rewitalizacji. Osiągnięcie tego celu pozwoli wykorzystać potencjał związany z posiadanym lokalnym dziedzictwem kulturowym, stanowiącym jeden z elementów rozwoju społeczno-gospodarczego. Zasoby dorobku kulturowego stanowią podstawę do tworzenia współczesnych wartości kulturowych, ale wymagają znacznych nakładów na utrzymanie obiektów zabytkowych w odpowiednim stanie technicznym

Obszar Warmii i Mazur, pomimo peryferyjnego położenia, nie był całkowicie pozbawiony znaczących szlaków handlowych.

Wśród kategorii dróg lądowych można było wydzielić gościńce (drogi publiczne, dostępne dla wszystkich, łączące ze sobą ośrodki handlu i administracji) oraz drogi lokalne (służące przemieszczaniu się w obrębie miejscowości, stanowiące połączenie z sąsiednimi wsiami, najbliższym miastem, ogólnie dostępne, lecz mogły być zamknięte dla obcych przez właściciela dóbr, przez które przechodziła droga).

Układ dróg cechuje długotrwała niezmiennność spowodowana powolnym rozwojem sieci osadniczej. Rozwój poczty w XVIII w. doprowadził do wytworzenia się oddzielnej kategorii dróg – dróg pocztowych.

Historyczny układ dróg przebiegających przez gminę Srokowo zaznaczony jest na mapce załączonej do opracowania.

II.3. Uwarunkowania społeczne i demografia

Na terenie gminy w 31.12.2014 roku mieszkało 4165 osób, z tego 33% (1395 M) stanowili mieszkańcy miejscowości Srokowo. Gęstość zaludnienia obszarów wiejskich gminy to 21 osób/km² i jest to mniej niż wynosi średnia dla obszarów wiejskich w województwie warmińsko-mazurskim (25 os/km²).

Liczba ludności obszaru gminy wykazuje tendencje spadkowe, w latach 2002 - 2015 ubyło ok.396 mieszkańców, co oznacza spadek liczby ludności zaledwie o 0,9%. Najwięcej mieszkańców ubyło w miejscowości Srokowo w 2002r. było 1524 M, a w 2015 jest 1395 M.

Rozdrobniona sieć osadnicza, rozległy obszar gminy i często brak dogodnych powiązań komunikacyjnych utrudniają racjonalne kształtowanie sieci ośrodków usługowych, tym samym dostęp do podstawowych usług zwłaszcza jednostek osadniczych położonych w północnej części gminy.

Głównym ośrodkiem obsługi gminy jest wieś Srokowo wyposażona w usługi o zasięgu gminnym, a pomocnicze funkcje w zakresie obsługi ludności pełnią wsie Jegławki i Solanka.

Poziom bezrobocia na terenie gminy w minionym okresie był nieco wyższy niż w województwie na terenach wiejskich.

Udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby ludności w gminie wynosi aż 25 %. W najgorszej sytuacji znajduje się ludność z miejscowości, w których udział korzystających z pomocy często przekracza połowę mieszkańców.

II.4. Problemy gospodarcze

Rolnictwo

Analiza uwarunkowań rozwoju rolnictwa na obszarze gminy pozwala na wyodrębnienie na jej obszarze terenów o preferencjach do rozwoju dużych gospodarstw o charakterze farmerskim lub mniejszych, specjalistycznych.

Najkorzystniejsze tereny do rozwoju tych form gospodarstw rolnych, to tereny położone w środkowej i zachodniej części gminy w rejonie miejscowości: Jegławki, Wikrowo, Kosakowo, Jankowice, Chojnica, Szczeciniak, Nowa Różanka.

Na pozostałym obszarze uwarunkowania przyrodnicze stwarzają szereg ograniczeń do produkcji rolnej wynikających z wrażliwości obszaru na antropopresję oraz z funkcji ochronnych terenu. Obszar ten preferowany jest do rozwoju gospodarstw rolnych zintegrowanych (o ekologicznych metodach gospodarowania) z możliwością powiązania ich z rozwojem bazy agroturystycznej.

Turystyka

Zainwestowanie turystyczne gminy w stanie istniejącym stanowi dziesięć gospodarstw agroturystycznych na około 80 miejsc noclegowych łącznie (w 2000r było jedno gospodarstwo agroturystyczne w Wilczynach na 12 miejsc). Jest to kierunek rozwoju turystyki, który ma na terenie gminy wyjątkowo korzystne warunki rozwoju.

Turystyka alternatywna jako kierunek rozwoju turystyki na terenie gminy Srokowo. Jest rodzaj turystyki preferujący, w odróżnieniu od turystyki masowej, ścisły związek turystów ze społecznościami miejscowymi, wykorzystuje walory regionów recepcyjnych (nie budowlanych) oraz istniejącej zabudowy w taki sposób, aby w największym stopniu zachować środowisko przyrodnicze. Głównym celem jest poznanie kultury ożywionej lub nieożywionej, jak również historii, gospodarki i sposobu życia mieszkańców odwiedzanego kraju lub regionu. Do tego rodzaju turystyki można zaliczyć także plenery malarskie.

Przemysł i rzemiosło produkcyjne oraz leśnictwo

Obecnie na terenie gminy brak jest zakładów przemysłowych i rzemiosła produkcyjnego.

Istniejące uwarunkowania do rozwoju rolnictwa, pozwalają prognozować, że dalszy rozwój gminy będzie wymagał budowy zaplecza w postaci przetwórstwa rolno - spożywczego, magazynów, przechowalni, które zapewnią zbytu producentom rolnym.

Leśnictwo na terenie gminy jest funkcją, w której oprócz zadań związanych z gospodarką leśną duże znaczenie mają zadania ochronno – hodowlane. Wynikają one z funkcji ochronnych obszarów leśnych gminy, które w większości położone są na obszarze chronionego krajobrazu.

Wysokie bezrobocie na terenie gminy stwarza możliwości uzyskania dodatkowo pracowników do prac pielęgnacyjnych w drzewostanach porolnych wymagających stałej interwencji.

II.5. K o m u n i k a c j a

Układ komunikacyjny gminy stanowi zarówno czynnik dynamizujący jej rozwój jak i ograniczenie. Korzystny układ sieci dróg jest elementem stymulującym rozwój gospodarczy.

Ograniczenie stanowi ich nieodpowiedni stan techniczny. Obecnie prawie wszystkie drogi z nadrzędnego i podstawowego układu komunikacyjnego w gminie nie posiadają wymaganych dla ich funkcji parametrów technicznych. Sytuację pogarsza brak planowych modernizacji dróg. Okresowe łatanie dziur tej degradacji nie powstrzyma – dotyczy to zarówno drogi wojewódzkiej jak dróg powiatowych oraz gminnych.

Reasumując, istniejący układ komunikacyjny po wykonaniu potrzebnych modernizacji i remontów będzie w sposób prawidłowy obsługiwał gminę i zapewni mieszkańcom dostępność różnych form aktywności społecznej i gospodarczej.

1. Miejscowość Srokowo

Ulice wojewódzkie tworzą w ośrodku gminy w chwili obecnej układ nadrzędny i są dostosowane do parametrów ulic klasy Z (linie rozgraniczające minimum 20,0m, jezdnie 7,0m oraz chodniki), są to następujące ulice:

- Kętrzyńska, Wiejska, Węgorzewska

Ulice powiatowe obsługujące miejscowość Srokowo to:

- Szkolna, Kętrzyńska (od skrzyżowania z ul. Wiejską do ul. Wileńskiej), Barciańska.
- Ulice te tworzą w mieście układ podstawowy i powinny być dostosowane do parametrów klasy L – linie rozgraniczające 15,0m jezdnie 6,0m oraz chodniki.

- W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Srokowo przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.Nr 43), zasadę, że w wyjątkowych wypadkach uzasadnionych istniejącym zagospodarowaniem dopuszcza się przyjęcie mniejszych szerokości ulic w liniach rozgraniczających, jednak pod warunkiem, że szerokość ta powinna zapewniać możliwość umieszczenia elementów ulicy i urządzeń z nią związanych.

Ulice gminne tworzą w miejscowości układ uzupełniający i są to ulice:

- Brzozowa, Kwiatowa, Krótka, Michała Kajki, Leśna Lipowa, Łąkowa Młynarska Młyńska , Ogrodowa, Parkowa, Piekarska, Piwna, Słoneczna, Strzelecka, Romualda Trauguta, Wiejska, Zielona.

2. Miejscowość Jegławki

Wieś Jegławki położona jest wzdłuż drogi powiatowej nr 1594N Srokowo – Jegławki, która znajduje się w układzie podstawowym gminy i powinna być zmodernizowana do parametrów klasy Z, tj. powinna mieć zabezpieczone linie rozgraniczające szerokości 20,0 m i jezdnię 5,0 w przypadku budowy ulicy z chodnikami (w krawężnikach) szerokość jezdni powinna wynosić 6,0m. Pozostałe ulice obsługujące wieś są ulicami wewnętrznymi.

3. Miejscowość Leśniewo

Wieś Leśniewo położona jest pomiędzy drogą wojewódzką nr 650 St. Różanka – Gołdap a drogami gminnymi. Dla drogi wojewódzkiej przyjęto klasę G (główna) dla której należy zarezerwować linie rozgraniczające szerokości 25,0 oraz jezdnię szerokości 6,0m, natomiast dla dróg gminnych przyjęto klasę D oraz linie rozgraniczające szerokości 12,0 - 8,0m.

4. Miejscowość Silec

Wieś Silec położona jest wzdłuż drogi gminnej podwiązanej do drogi powiatowej nr 1602N dr. 1725N- Lesieniec– Surwile - Kamionek Wlk., która znajduje się w układzie podstawowym dróg w gminie i dla której należy zabezpieczyć linie rozgraniczające szerokości 20,0 pod modernizację do parametrów klasy Z (zbiorcza). Linie rozgraniczające dla dróg gminnych wynoszą odpowiednio 12,0 -10,0

Nowo projektowany teren pod zainwestowanie położony nad jeziorem Silec obsługiwany będzie z drogi wojewódzkiej nr 650 Stara Różanka - Gołdap poprzez drogi wewnętrzne dla których w planie zabezpieczono linie rozgraniczające szerokości 10,0-8,0 m jak dla klasy D.

5. Miejscowość Solanka

Wieś Solanka położona jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 650 Stara Różanka –Gołdap oraz drogę powiatową nr1588N - dr 1727N (Nowa Różanka)– Szczeciniak -Solanka, która znajduje się w układzie podstawowym gminy. Ze względu na zabudowę wsi szerokości linii rozgraniczających dla tych dróg w granicach miejscowości przyjęto 15,0 m. Pozostałe ulice obsługujące wieś są ulicami wewnętrznymi.

Analizując obecnie wielkość i tendencje wzrostowe natężenia ruchu, jak również charakter drogi, na tym etapie analiz dalsze utrzymywanie rezerwy terenu dla docelowego dalszego obejścia wydaje się celowe.

II.6. Infrastruktura techniczna

Gospodarka wodna

- 1. Stopień zwodociągowania gminy wynosi ca 99,7%.**
- 2. Wydajność istniejących ujęć wody stanowiących ujęcia zbiorowe, jest wystarczająca dla potrzeb perspektywicznych. Nie wyklucza się jednak ich modernizacji, w szczególności w miejscowości Srokowo.**
- 3. Konieczna jest sukcesywna modernizacja części sieci wodociągowej, w szczególności sieci realizowanej w latach wcześniejszych (lata 70-te i wcześniej) obejmującą przede wszystkim miejscowość Srokowo.**
- 4. Gmina przewiduje realizację nowych niewielkich odcinków sieci wodociągowych.**

Gospodarka ściekowa

1. Siecią kanalizacji sanitarnej objęte jest ca 77% gospodarstw domowych.
2. Poza obszarem północnym, miejscowości w gminie są skanalizowane systemem odprowadzającym ścieki do istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Srokowie. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości północnych uzależniona jest od możliwości finansowych gminy.

Gospodarka gazowa

Gmina Srokowo zaopatrywana jest w paliwo gazowe z gazociągu stalowego wysokiego ciśnienia o średnicy DN 150 PN 6,3 MPa relacji Kętrzyn – Węgorzewo. W okolicy miejscowości Srokowo zlokalizowane jest odejście o średnicy DN 100 PN 6,3 MPa od w/w gazociągu zasilające stację gazową wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q=1500 \text{ Nm}^3/\text{h}$ (stacja redukcyjno-pomiarowa I^p). Od powyższej stacji gazowej wysokiego ciśnienia rozprowadzona jest sieć gazowa średniego ciśnienia zasilająca w paliwo gazowe odbiorców gazu zamieszkujących gminy Srokowo oraz Barciany.

Miejscowość Srokowo zasilana jest ze stacji gazowej gazociągiem średniego ciśnienia PE o średnicy DN 160 mm, który następnie po zmianie średnicy na 125 mm zaopatruje w gaz miejscowość Kosakowo. Z miejscowości Kosakowo do miejscowości Barciany przebiega gazociąg średniego ciśnienia PE o średnicy DN 110 mm zasilając po drodze miejscowości Jegławki i Wikrowo. Od stacji gazowej w/c $Q=1500 \text{ Nm}^3/\text{h}$ w kierunku miejscowości Solanka wybudowany jest gazociąg średniego ciśnienia PE o średnicy 110 mm.

Do miejscowości zgazyfikowanych na terenie gminy Srokowo należą: Srokowo, Kosakowo, Jegławki i Solanka. Przez miejscowość Wikrowo przebiega gazociąg średniego ciśnienia PE o średnicy DN 110 mm, tym samym istnieje możliwość przyłączenia do sieci gazowej nowych odbiorców gazu. Sieć gazowa zlokalizowana na terenie gminy Srokowo jest w dobrym stanie technicznym.

Analiza słabych i mocnych stron w zakresie zaopatrzenia gminy w infrastrukturę techniczną:

Mocne strony gminy

1. Wysoki stopień zwodociągowania gminy ca 99,7%.
2. Istniejące, wydajne zbiorowe ujęcia wody (w tym ujęcia rezerwowe) pozwalające na perspektywiczne zaspokojenia potrzeb gminy.
3. Istniejąca w Srokowie wysokosprawna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków.
4. Gmina częściowo objęta siecią gazową średniego ciśnienia z możliwością dalszej gazyfikacji gminy w oparciu o istniejącą sieć.

Słabe strony gminy;

1. Brak skanalizowania gminy w północnej części.
2. Brak pełnej gazyfikacji gminy.

Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną Gminy odbywa się ze stacji 110/15 kV Kętrzyn, Węgorzewo, Korsze poprzez PZ SROKOWO 15/15 kV pracujący w relacji linii 15 kV.

PZ SROKOWO sterowany jest drogą radiową z punktów dyspozytorskich ENERGA – OPERATOR S.A. Wyposażony jest w rozdzielnię 15 kV, z której wyprowadzone są linie rozdzielcze 15 kV przebiegające przez teren gminy, drugostronnie włączone do GPZ 110/15 Kętrzyn, GPZ 110/15 kV Węgorzewo, PZ 15/15 kV BARCIANY i PZ 15/15 kV APTYNTY.

Energia elektryczna do odbiorców doprowadzana jest, w większości poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV promieniowo podłączone do sieci rozdzielczej 15 kV. Przez teren Gminy nie przebiega linia napowietrzna wysokiego napięcia.

Zarówno konfiguracja sieci elektroenergetycznej jak i stan urządzeń zasilających zapewnia wystarczającą dyspozycyjność i duże możliwości przesyłowe, gwarantujące właściwe zabezpieczenie potrzeb elektroenergetycznych gminy.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z OKREŚLENIEM ZASAD POLITYKI PRZESTRZENNEJ

III. 1. KIERUNKI ORAZ ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA

III.1.1. Tereny i obiekty prawnie chronione

Obszar chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu to forma prawnej ochrony przyrody wprowadzana na terenach wyróżniających się krajobrazowo, o zróżnicowanych ekosystemach; z uwagi na istniejące lub odtwarzane korytarze ekologiczne, a także ze względu na możliwości rozwijania turystyki i wypoczynku. Na terenie gminy obszary chronionego krajobrazu zajmują ok. 47% powierzchni.

Gmina Srokowo leży w zasięgu dwóch obszarów chronionego krajobrazu są to:

– *Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn* („OChK Jeziora Oświn”), o powierzchni 15.182,9 ha, położony na terenie na terenie gmin Barciany, Srokowo, Węgorzewo. W gminie Srokowo są to obszary w północnej i środkowo-wschodniej części gminy, na których obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem Nr 149 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn (Dz. Urz. Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr 179, poz. 2634).

– *„Obszar Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich”* („OChK Bagien Mażańskich”) - o powierzchni 1.180,0 ha, położony na terenie gmin Srokowo, Kętrzyn, Węgorzewo. W gminie Srokowo są to obszary na południe od Jeziora Siniec Wielki do południowej granicy gminy, na których obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem Nr 140 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich (Dz. Urz. Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr 178, poz. 2622).

Na w/w obszarach chronionego krajobrazu wprowadzone zostały między innymi następujące zakazy:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz.1232 z późn. zm)

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Rezerwaty przyrody

W na obszarze gminy Srokowo znajdują się trzy rezerwaty przyrody. Dwa z nich Bajory i Kałeckie Błota w całości leżą na terenie gminy, natomiast rezerwat „Siedem Wysp” – jedynie w zachodnim fragmencie znajduje się w granicach gminy.

Rezerwat Bajory – utworzony został na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 17 listopada 1988 r. (MP nr 32 poz.293), w celu zachowania i ochrony ze względów naukowych i dydaktycznych biotopów lęgowych różnych gatunków zwierząt wodnych i błotnych. Za rezerwat przyrody uznano obszar lasu, gruntów rolnych i odcinka Kanału Mazurskiego o powierzchni 216,37 ha.

Rezerwat Kałeckie Błota - utworzony został na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 17 listopada 1988 r. (MP nr 32 poz.293), w celu zachowania i ochrony ze względów naukowych i dydaktycznych biotopów lęgowych różnych gatunków zwierząt wodnych i błotnych. Za rezerwat przyrody uznano obszar lasu i gruntów rolnych o powierzchni 186,48 ha.

Rezerwat Siedem Wysp (Jezioro Oświn) – rezerwat ornitologiczny o powierzchni 999,4 ha, utworzony w 1956 r w celu zachowania i ochrony ze względów naukowych i dydaktycznych środowiska gnieźdzenia się ptactwa wodnego i błotnego. Zarówno szata roślinna jak i fauna tego rezerwatu są bardzo bogate i unikatowe na skalę kraju. Rezerwat ten został wpisany na listę obiektów wodno – błotnych o znaczeniu międzynarodowym.

Na obszarach rezerwatów wprowadzono szereg zakazów i ograniczeń. Obowiązuje między innymi zakaz:

- wycinania drzew i pobierania użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego i w rezerwacie Bajory potrzebą utrzymania w sprawności urządzeń hydrotechnicznych Kanału Mazurskiego,
- zmieniania stosunków wodnych, jeżeli taka zmiana mogłaby w sposób istotny naruszyć warunki ekologiczne,
- polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor i gniazd, wybierania jaj, wybierania piskląt wszystkich gatunków ptaków. Zakaz nie dotyczy tylko w rezerwacie Bajory amatorskiego połowu ryb w Kanale Mazurskim,
- przebywania poza miejscami wyznaczonymi oraz zakładania obozowisk i biwaków.

Pomniki przyrody

W obrębie gminy Srokowo znajduje się 31 obiektów uznanych przez Wojewodę za pomniki przyrody. Pomnikami przyrody są pojedyncze drzewa, ich skupiska, głązy i aleje.

Poniższe zestawienie przedstawia pomniki przyrody występujące na obszarze gminy Srokowo:

Nr rej.	Obiekt	Lokalizacja	Rok uznania
11	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> „Adam”	Przy drodze Radość-Brzeźnica	1952
12	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz.34 (1965)	1952
14	„Siny Kamień” - granitognejs ciemnoszary	Leś. Różanka, przy krańcu J.Siniec Wik.	1952
15	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 2szt.	Pole b. PGR Kałki	1952
279	głaz-granitognejs ciemnoróżowy	Leś. Jezioro oddz. 35 (1965)	1961
424	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> „Bobrownicz”	Nadl. Srokowo oddz. 85b, w pobliżu żeremia bobrów	1984
425	5 dębów, 3 buki, 2 klon jawory, lipa	Stare Jegławki, park podworski	1984

426	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Silec 12, posesja Z. Leczyckiego	1984
550	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 7 szt.	Uroczysko Dziedzice oddz. 46	1991
551	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 2 szt.	Uroczysko Dziedzice oddz. 46	1991
701	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Wilcze oddz. 71b	1994
702	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz. 96c	1994
703	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz. 99m	1994
704	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz. 5m	1994
705-709	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 5 szt.	Leś. Jezioro oddz. 3d	1994
710	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz. 6g	1994
711	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz. 6g	1994
712	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Jezioro oddz. 6m	1994
713	aleja 16 dębów szypułkowych	Leś. Łączki oddz. 13i	1994
715	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Łączki oddz. 14b	1994
716	Klon pospolity <i>Acer platanoides</i>	Leś. Łączki oddz. 14b	1994
717-719	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 3 szt.	Leś. Łączki oddz. 15a	1994
720	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Mały Kamień oddz. 185f	1994
721	jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	Leś. Mały Kamień oddz. 165f	1994
722	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Mały Kamień oddz. 178i/j	1994
723	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leś. Mały Kamień oddz. 178h	1994
724	Daglezja zielona <i>Pseudotsuga menziesii</i> 8 szt	Leś. Mały Kamień oddz. 181f	1994
-	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> „Damian”	Gospodarstwo rolne Państwa Huków	2008
-	Aleja dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Śródpolna dwustronna przy drodze 607 na odcinku Barciany - Srokowo	2009
149	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> . 4 szt	Obręb Chojnica w pobliżu granicy z Lasem Państwowym	2012
-	Daglezja zielona <i>Pseudotsuga menziesii</i>	teren nieczynnego cmentarza w Sińcu	2013

Obszary Natura 2000

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Oświn i Okolice” PLB 280044

OSOP Ustanowiony rozporządzeniem Ministra Środowiska w 2004 roku (o powierzchni 1862,6 ha) powiększony w 2007 roku. Na terenie OSOP występują następujące istniejące formy ochrony przyrody: Rezerwat przyrody Jezioro Siedmiu Wysp (1618,3 ha), Ostoja Ramsar Jezioro Siedmiu Wysp, OCHK Jeziora Oświn (15 182,9 ha),

OSOP Jezioro Oświn i Okolice położony jest w makroregionie Niziny Staropruskiej, w mezoregionie fizjograficznym Niziny Sępopolskiej. Obszar obejmuje eutoficzne jezioro Oświn i sąsiadujące z nim tereny leśne i nieleśne z licznymi zabagnieniami. Dno jeziora pokrywają osady gytii, często przy brzegu porośnięte roślinnością zanurzoną. Obszar

Powołany w celu ochrony ptaków, chroni także różne siedliska wodne. Występują tu ok. 22 gatunków ptaków. Istnieją trzy niewielkie dopływy do jeziora Oświn. Są to: Rawda, która niesie wodę z jeziora Rydzówka, niewielka rzeczka Ruda, która wpada do Oświna w północno-wschodniej części i Osieka. Ponadto jezioro zasilane jest jeszcze kilkoma niewielkimi dopływami (w tym rowami melioracyjnymi). Na odpływie z jeziora - niewielkiej rzeczce nazywanej Oświnka lub Świnia, w 1994 roku wybudowano jaz mający piętrzyć wody jeziora. Źle funkcjonująca budowla, nie do końca spełnia swoje funkcje. Jezioro Oświn jest częścią rezerwatu faunistyczno-florystycznego, Siedem Wysp o powierzchni ok. 100 ha, na terenie którego i jego najbliższej okolicy stwierdzono obecność ponad 260 taksonów glonów, 50 taksonów roślin wodno-błotnych, 16 gatunków roślin naczyniowych zanurzonych i o liściach

pływających, 74 gatunki roślin chronionych, 21 gatunków skorupiaków, 103 gatunki wrotków, 8 gatunków skąposzczetów, 11 taksonów larw owadów wodnych, 10 gatunków mięczaków wodnych, 22 gatunki ryb, 129 gatunków ptaków. Spośród dużych ssaków największą liczebność, w najbliższej okolicy osiągają norki, których szacuje się na około kilkadziesiąt rodzin oraz bobry - ponad 180 osobników. Na terenie rezerwatu utrzymywane są także koniki polskie. W 2000 roku ich liczebność osiągnęła 35 osobników zgrupowanych w dwóch tabunach. Wraz z rezerwatami Kałeckie Błota i Bajory, jezioro Oświn tworzy zaleźny od siebie, unikalny pod względem przyrodniczym, układ hydrologiczny (2005).

Na terenie ostoi stwierdzono 10 rodzajów siedlisk, w tym starorzecza i naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nymphenion, Potamion, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Zidentyfikowane lub potencjalne zagrożenia:

- przyśpieszone procesy eutrofizacji;
- zanieczyszczenia wód rzek Ruda i Rawda biogenami;
- obniżenie poziomu wód jeziora i melioracje wodne;
- nieprawidłowa gospodarka łąkarska;
- osuszanie zabagnień śródpolnych;
- zabudowa rekreacyjna rozproszona

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Warmińska” PLB 280015

OSOP ustanowiony rozporządzeniem Ministra Środowiska w 2007 roku o powierzchni 145 342,00 ha. Ostoję utworzono głównie ze względu na ochronę jednego gatunku bociana białego. Według ostatnich danych (Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce, 2010) obszar jest zasiedlony przez bardzo liczne populacje bociana białego, bociana czarnego, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, orlika krzykliwego, derkacza i żurawia. Ocenia się, że dla wymienionych gatunków jest to jedna z najważniejszych ostoi w kraju. Na terenie ostoi dominują intensywne uprawy rolne, znaczną powierzchnię zajmują także użytki zielone. W rejonie przygranicznym część dawnych użytków rolnych leży odłogiem, a część w ostatnich latach zalesiono. Zachowaniu i utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków w Ostoi Warmińskiej sprzyja przede wszystkim obecność znacznych obszarów ekstensywnie użytkowanych łąk, pastwisk i mokradeł oraz niewielka gęstość zaludnienia terenów przygranicznych, które znalazły się w jej obrębie.

Lasy pokrywają łącznie około 25% powierzchni obszaru. Znaczną część lasów na terenie ostoi stanowią dobrze zachowane fragmenty grądów oraz kompleksy leśne borów i brzezin bagiennych. Brzegi niewielkich cieków porastają lasy łąkowe (łągi olszowe i olszowo-jesionowe) z dobrze zachowaną strukturą gatunkową. Licznie występują torfowiska, w tym torfowiska wysokie, stanowiące cenne siedliska chronionych (w skali kraju) gatunków roślin. Pomimo niewielkiej liczby jezior ostoja usiana jest licznymi śródpolnymi i śródleśnymi oczkami i mokradłami. Dominuje krajobraz rolniczy, w którym w ostatnich latach na części obszaru pojawiły się wielko powierzchniowe gospodarstwa rolne, nastawione na jeden rodzaj produkcji. Gęstość zaludnienia jest niewielka i ciągle się zmniejsza.

Zagrożenia.

Do największych zagrożeń awifauny i jej siedlisk na omawianym obszarze należą: stałe zmniejszanie się powierzchni użytków zielonych w wyniku ich zarastania, zalesiania (zwłaszcza w pasie przygranicznym) bądź zamiany na pola orne, intensyfikacja rolnictwa i wprowadzanie wielko przestrzennych upraw monokulturowych, chemizacja rolnictwa i eutrofizacja zbiorników wodnych, likwidacja śródpolnych mokradeł i zadrzewień oraz ustanowienia przesuszenie siedlisk mokradłowych.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Ostoja Warmińska został ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 września 2014r. w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015

Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB2800015 na terenie gminy Srokowo w dokumencie przewidziano:

- do zalesień tereny silnie skonfigurowane, obszary źródliskowe i wododziałowe w ramach przeciwdziałania erozji;
- rozwój wszelkich form budownictwa planowany jest na zasadzie uzupełnień zabudowy lub rozwoju przestrzennego wsi. Przewidywana jest też konieczność modernizacji i remontów istniejących dróg;
- w ramach działań minimalizujących ewentualne zagrożenia zaprojektowano wyłączyć z zalesień tereny użytków zielonych;
- ponadto na obszarze ostoi stwierdzono konieczność wstrzymania wydawania pozwoleń na lokalizację farm wiatrowych;
- budowa i modernizacja dróg wymaga przeprowadzenia procedur związanych z oceną oddziaływania inwestycji na środowisko.

Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty: Ostoja nad Oświnem – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOOS) PLH280004.

Ostoja zlokalizowana jest w północno-wschodniej części mezoregionu Równina Sępopolska, w makroregionie Nizina Staropruska i podprowincji Pobrzeża Wschodnio bałtyckie. Ostoja położona jest w rozległej niecce o brzegach wzniesionych do 80–100 m n.p.m. i dnie obniżającym się do 40–50 m n.p.m. Dominują tu gleby bielcowe. W dolinach cieków i obniżeniach terenowych występują gleby torfowe, a lokalnie mady średnie i gleby mułowo-torfowe. Obecne są tu zbiorowiska leśne z obecnością świerka pospolitego, zbiorowiska łąkowe ze zredukowanym udziałem dębu szypułkowego na rzecz lipy drobnolistnej. Dominują tu torfowiska niskie, sporadycznie przejściowe i wysokie.

Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 6 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Są to:

- łąka subkontynentalna
- łąka olszowa, olszowo-jesionowa
- brzezina bagienna
- bór sosnowo-bagienny
- las bagienny sosnowo-brzozowy
- torfowisko wysokie

Na terenie Ostoi nad Oświnem stwierdzono występowanie 638 gatunków roślin naczyniowych. Wśród gatunków chronionych oraz rzadkich na Pojezierzu Mazurskim obecne są m.in. turzyca darniowa, centuria pospolita, kokorycz pełna, kukulka szerokolistna, wawrzynek wilczelyko, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne i grązel żółty.

Teren ostoi jest miejscem bytowania ponad 20 gatunków zwierząt "naturowych". Stwierdzono tu kilkanaście gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 10 gatunków zwierząt z Zał. II Dyrektywy Siedliskowej. Z ssaków występują: nocek łydkowłosy, wydra, bóbr; z płazów – kumak nizinny i traszka grzebieniasta; z gadów - żółw błotny; z ryb – koza, różanka, piskorz oraz z bezkręgowców – pachnica dębowa. Z chronionych gatunków zwierząt zarejestrowano m.in. borsuka, łosia, skójkę malarską, szczeżuję olbrzymią, raka błotnego i ropuchę zieloną. Teren ten bogaty jest również w rzadkie gatunki porostów (tzw. grzybów zlichenizowanych). Na uwagę zasługują: płucnica islandzka, mąkla tarniowa, odnożyca mączysta, odnożyca kępkowa tarczownica okopcona, pawężnica psia, pawężnica jabłkowa.

Podstawowymi celami ochrony są:

- **zachowanie właściwej struktury biocenoz, w celu zachowania wysokiej różnorodności biologicznej obszaru**
- **utrzymanie arealu siedlisk przyrodniczych o istotnym znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej**
- **zachowanie stanowisk gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej**

Plan ochrony Obszaru Ostoja nad Oświnem został ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja nad Oświnem PLH280044

Zalecenie planu ochrony do zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Leśniewo: „Wprowadzić zapis o budowie wyłącznie jednego pomostu, ogólnodostępnego dla wszystkich mieszkańców na każdym terenie objętym planem, posadowionego w miejscu, które nie będzie porośnięte roślinnością nadwodną i trzciniowiskiem”

Lasy ochronne

Część kompleksów leśnych rosnących na obszarze gminy, została uznana jako lasy ochronne.

Zgodnie z planem urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Srokowo na okres 1.01.2000 r. do 1.01.2010 roku, zostały wydzielone lasy wodochronne w kompleksie leśnym: wokół jeziora Siniec Mały i Siniec Wielki, na północ od Skandławek w dolinie rzeki Omet, na północny-zachód od Łęknicy oraz wzdłuż południowego odcinka Kanału Mazurskiego; lasy rezerwatowe w kompleksach leśnych leżących w granicach rezerwatów Kałuckie Błota i Bajory oraz lasy stanowiące ostoje zwierząt – na południe od Wilczyn.

Gleby chronione

Obszarami podlegającymi prawnej ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są gleby II i III klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy Srokowo zajmują one ponad połowę powierzchni wśród gruntów ornych (głównie III klasa bonitacyjna) i ponad połowę trwałych użytków zielonych. Zmiana ich użytkowania w areale powyżej 0,5 ha wymaga zgody Ministra Rolnictwa.

Chronione są też grunty rolne klasy IV, których zmiana użytkowania w areale powyżej 1 ha wymaga zgody Wojewody. Na obszarze gminy stanowią one 35% powierzchni gruntów ornych i 39% powierzchni trwałych użytków zielonych.

Z mocy tej ustawy ochronie podlegają również gleby pochodzenia organicznego, mające dość znaczący udział wśród trwałych użytków zielonych. Zmiana ich użytkowania wymaga zgody Wojewody.

Zlewnie chronione

Ustawa prawo wodne z 18.07.2001 r., która weszła w życie 1 stycznia 2000r. ustanowiła zakaz wprowadzenia ścieków do jezior oraz ich dopływów, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba. Zakaz ten dotyczy obiektów nowych, wybudowanych po dniu wejścia w życie ustawy.

Na terenie gminy Srokowo przepis ten obowiązuje na obszarze zlewni pojeziernej Wielkich Jezior Mazurskich oraz na obszarze zlewni Jeziora Silec oraz jezior Siniec Wielki i Siniec Mały, a także wzdłuż wschodniej granicy gminy będącej w zlewni Jeziora Rydzówka i Jeziora Oświn.

III.1.2. Postulowane kierunki polityki przestrzenne dotyczące obszarów chronionych

Na obrzeżach kompleksów leśnych, szczególnie w miejscowościach w północnej części gminy stworzyć należałoby bazę noclegową z pełnym wyposażeniem w zależności od potrzeb i wieku osób zainteresowanych tą formą wypoczynku. Zwiększy to atrakcyjność terenu dla turystyki oraz stworzy nowe miejsca pracy dla ludności gminy. Są to tereny cenne przyrodniczo, na których znajdują się rezerваты przyrody, ścieżka dydaktyczna, Kanał Mazurski.

Drugim kierunkiem współpracującym z ww. jest turystyka alternatywna. W turystyce alternatywnej, w przeciwieństwie do wysokiego stopnia organizacji współczesnej turystyki masowej, preferuje się samodzielną organizację wyprawy i programowanie celów turystycznych przy niskim udziale niedużych biur podróży.

III.1.3. Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego

Wody powierzchniowe

Jednym z podstawowych problemów jest stan czystości wód powierzchniowych i zagrożenie ich zanieczyszczenia.

Szczególną wrażliwością cechują się wody jezior. Ochroną objęty powinien być obszar zlewni Wielkich Jezior Mazurskich, który wymaga wysokiego stopnia oczyszczania ścieków.

W zlewni pozostałych jezior powinna być również prowadzona ochrona jakości wód. Są to jeziora położone na terenach nie zalesionych, użytkowanych rolniczo. Stąd powinno się minimalizować dopływy substancji biogenych i organicznych z pól. Są to nieduże jeziora o małej odporności na antropopresję.

Wody podziemne

Zagrożenie zanieczyszczeniem wód podziemnych użytkowego poziomu wodonośnego jest nieduże, są to obszary na ogół o pełnej izolacji od powierzchni terenu. **Jedynie większe zagrożenie wód podziemnych istnieje na obszarze nieczynnego i zrehabilitowanego wysypiska śmieci w Srokowie.**

Inne zagrożenia

Na terenach o skonfigurowanej rzeźbie gleby narażone są na erozję. Dla przeciwdziałania procesom erozyjnym wskazane jest zalesianie terenów (szczególnie tych o spadkach powyżej 18-20%). Osłabia te procesy również stosowanie użytków zielonych i upraw wieloletnich. Powinny być one preferowane (obok zalesiania) na terenach o spadkach 10-18%. Na terenie gminy Srokowo obszary te szczególnie koncentrują się w strefie moren czołowych wzdłuż wschodniej granicy gminy.

Zagrożeniem dla krajobrazu jest mało estetyczna i chaotyczna zabudowa szczególnie na obszarach wyróżniających się pod względem geomorfologiczno-krajobrazowym. Powinno dbać się o odpowiedni wygląd architektoniczny wznoszonych budowli.

Szczególnym nadzorem powinno się otaczać obiekty uciążliwe za swej natury takie jak wysypisko, szamba, czy oczyszczalnie ścieków.

Złoże surowców

Obszar gminy Srokowo jest ubogi w surowce mineralne. Nie udokumentowano tu żadnych złóż kopalin pospolitych. W rejonie Leśniewa i Wilczyn istnieją dwa punkty eksploatacji kruszywa naturalnego. W odkrywkach tych, eksploatowane są okresowo piaski drobne, głównie dla celów lokalnych.

Na terenie gminy Srokowo rozpoznane zostały dokumentacjami wstępnymi złoża torfu. Wyliczone zasoby tych złóż są orientacyjne, a przeprowadzone badania jakości niewystarczające.

Obszar gminy jest bogaty w złoża torfu. Według dokumentacji torfowisk, szacunkowo w gminie, występują 93 torfowiska. Zasoby ogólne torfu wynoszą 21,2 mln m³, natomiast zasoby bilansowe 13,6 mln m³ (położone są w 58 złożach). Torfowiska rozrzucone są po terenie całej gminy, przy czym koncentracja dużych złóż występuje w jej części północnej. Zdecydowanie dominują torfy niskie. Nie projektuje się zagospodarowania zinwentaryzowanych torfowisk, ze względu na prawną ochronę naturalnych siedlisk łąkowych. W spągu większości złóż torfu, a sporadycznie na powierzchni występuje gytia. Przeważa gytia organiczna i wapienna.

W Sińcu w latach 50-tych udokumentowane zostało złożo surowców ilastych „KAMIENNA”. Zasoby surowca ceglarskiego/glin morenowych/ do produkcji cegły pełnej. Zasoby bilansowe: 247000m³ kat.C₁; zasoby pozabilansowe: 112000m³ kat. C₁. Obecnie złożo jest wyeksploatowane, a teren w znacznej części zrehabilitowany.

W gminie Srokowo istnieje możliwość eksploatacji złoża kruszywa naturalnego w rejonie wsi Bajory Wielkie, gdzie w 1972 r. udokumentowano złożę o zasobach bilansowych 72,2 tys. ton piasku o p.p. 70-80% i miąższości 1,8-12,0 m. Brak możliwości wykorzystania złoża z uwagi na położenie na obszarach chronionych na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Ostoi przyrody **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Oświn i Okolice” PLB 280004.**

III. 2. KIERUNKI ORAZ ZASADY OCHRONY I WZBOGACANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

III.2.1. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego

Gmina Srokowo położona jest na terenie obszaru kulturowego - Mazury. Znaczna ilość obiektów zabytkowych położonych w miejscowościach, zabytkowe układy ruralistyczne, oraz inne cenne świadectwa dawnych kultur powinny być zachowane i przystosowane do funkcjonowania w obecnych czasach pod nadzorem Konserwatora Zabytków.

Będzie to możliwe po podjęciu przez samorząd działań w kierunku ich ochrony i zabezpieczenia dla przyszłych pokoleń oraz zwiększenia atrakcyjności gminy dla potrzeb turystyki.

Kierunkiem wszelkich działań w zakresie obiektów zabytkowych na terenie gminy Srokowo powinna być ich ochrona i zabezpieczenie dla przyszłych pokoleń. Działania realizujące ochronę to:

- *zamieszczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednich zaleceń dotyczących zasad ochrony zabytków,*
- *niezbędna ścisła współpraca władz, właścicieli oraz użytkowników obiektów zabytkowych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,*
- *zahamowanie oraz niedopuszczenie do procesów zniszczeń obiektów i obszarów zabytkowych polegających na rozbiórce, przebudowie, nadbudowie obiektów i zespołów historycznych, robotach ziemnych, wysypywaniu śmieci i tworzenia składowisk na zabytkowych obszarach, wycince starodrzewia.,*
- *przebudowa obiektów dysharmonijnych zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi w strefach ochrony,*
- *adaptacja obiektów zabytkowych z zachowaniem walorów i wartości historycznych z równoczesnym realizowaniem celów edukacyjnych, poznawczych, turystycznych i naukowych,*

W procesie kreowania nowych wartości kulturowych, koniecznym działaniem jest stworzenie obrazu współczesnej wsi na Mazurach. Postuluje się nawiązywanie do tradycji w nowej architekturze budynków, to jest:

- *wysokość budynków mieszkalnych na wsi do 2 kondygnacji, w tym użytkowe poddasze, dachy dwuspadowe, o nachyleniu połaci od 35° do 45°, pokryte dachówką lub materiałem dachówko podobnym w odcieniu czerwieni lub ceglastym. Pokrycie materiałem dachówko podobnym dopuszcza się na obiektach i obszarach nie objętych ochroną konserwatorską.*
- *tradycyjne ozdoby budynków, podcienia szczytowe, narożne, wypustowe, zdobienie okien drzwi, okiennic oraz ganki,*
- *kalenice budynków mieszkalnych równoległe lub prostopadłe do ulic,*
- *należy zachować zabytkowe układy ruralistyczne,*
- *nowa zabudowa powinna nawiązywać do historycznych układów nie niszcząc zabytkowych założeń wiejskich.*

Obiekty znajdujące się w Rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zostały zewidencjonowane na kartach Gminnej Ewidencji Zabytków. Ponadto zostały umieszczone w niej wszystkie obiekty, które zachowały wartość historyczną i kulturową tj. zabytkowe budynki, parki, cmentarze a także aleje przydrożne i stanowiska archeologiczne zewidencjonowane na obszarach AZP.

III.2.2. Wytyczne konserwatorskie

Dla obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków istnieje konieczność uzyskania pozwolenia WKZ na prace prowadzone w zabytkach i w ich otoczeniu zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dla obiektów i obszarów ujętych w ewidencji zabytków istnieje konieczność uzgodnienia lub uzyskania pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na inwestycje budowlane zgodnie z art. 30 ust. 2 i 39 ust. 3 ustawy Prawo budowlane. Z uwagi na dużą ilość zabytków na terenie gminy Srokowo zabytki z Gminnej Ewidencji Zabytków będą dołączone do opracowania na końcu Jednolitego tekstu.

Obiekty wpisane do Rejestru Zabytków na terenie gminy Srokowo (poza miejscowością Srokowo)

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Brzeźnica	Pałac	A-2998	25 stycznia 1990r.
2.	Brzeźnica	Park krajobrazowy	A-3252	23 grudnia 1991r.
3.	Brzeźnica	Zespół dworsko-folwarczny (15 obiektów)	A-3412	2 listopada 1992r.
4.	Jegławki	Park	A-1500	5 grudnia 1983r.
5.	Jegławki	Zespół pałacowo-folwarczny	A-3416	9 listopada 1992r.
6.	Kałki	Park	A-3251	23 grudnia 1991r.
7.	Kałki	Pałac	A-2999	25 stycznia 1990r.
8.	Kąty	Założenie dworsko-parkowe	A-4238	14 października 2002r.
9.	Kolkiejmy	Park dworski	A-1499	5 grudnia 1983r.
10.	Kolkiejmy	Dwór	A-3414	5 listopada 1992r.
11.	Kosakowo	Dzwonnica	A-739	10 grudnia 1968 r.
12.	Siniec	Park krajobrazowy	A-3347	7 kwietnia 1992r.
13.	Skandławki	Park	A-3349	7 kwietnia 1992r.
14.	Skandławki	Pałac wraz z najbliższym otoczeniem obejmującym działkę	A-4474	17 września 2007r.
15.	Solanka	Zespół dworsko-parkowy	A-4257	2 lipca 2003r.
16.	Szczeciniak	Park krajobrazowy	A-3346	7 kwietnia 1992r.
17.	Wikrowo	Park dworski	A-1497	5 grudnia 1983r.

Obiekty wpisane do Rejestru Zabytków w miejscowości Srokowo

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Srokowo			Układ urbanistyczny z zabudową	A-378	1 sierpnia 1957r.
2.	Srokowo	Barciańska	2	Dom	A-2103	14 sierpnia 1987r.
3.	Srokowo	Barciańska	4	Dom	A-374 i A-2118	1 sierpnia 1957r., 14 sierpnia 1987r.
4.	Srokowo	Barciańska	5	Dom	A-373	1 sierpnia 1957r.
5.	Srokowo	Barciańska	6	Dom	A-2122	14 sierpnia 1987r.
6.	Srokowo	Barciańska	7	Dom	A-2123	14 sierpnia 1987r.
7.	Srokowo	Barciańska	10	Dom	A-380	1 sierpnia 1957r.
8.	Srokowo	Barciańska	15	Dom	A-2104	14 sierpnia 1987r.
9.	Srokowo	Barciańska	17	Dom	A-2105	14 sierpnia 1987r.
10.	Srokowo	Barciańska	19	Dom	A-2087	14 sierpnia 1987r.
11.	Srokowo	Chopina	1	Dom	A-2124	14 sierpnia 1987r.
12.	Srokowo	Chopina	2	Dom	A-2125	14 sierpnia 1987r.

13.	Srokowo	Chopina	3	Dom	A-371	1 sierpnia 1957r.
14.	Srokowo	Chopina	4	Dom	A-370	1 sierpnia 1957r.
15.	Srokowo	Chopina	5	Dom	A-2126	14 sierpnia 1987r.
16.	Srokowo	Chopina	6	Dom	A-372	1 sierpnia 1957r.
17.	Srokowo	Chopina	7	Dom	A-369	1 sierpnia 1957r.
18.	Srokowo	Chopina	9	Dom	A-2097	14 sierpnia 1987r.
19.	Srokowo	Chopina	10	Dom	A-368	1 sierpnia 1957r.
20.	Srokowo	Chopina	11	Dom	A-367	1 sierpnia 1957r.
21.	Srokowo	Leśna	1	Willa	A-2095	14 sierpnia 1987r.
22.	Srokowo	Lipowa		Kaplica cmentarna na cmentarzu	A-2120	14 sierpnia 1987r.
23.	Srokowo	Łąkowa		Kościół ewangelicko - augsburski	A-2128	14 sierpnia 1987r.
24.	Srokowo	Piekarska	3	Dom	A-2116	14 sierpnia 1987r.
25.	Srokowo	Piekarska	4	Dom	A-2088	14 sierpnia 1987r.
26.	Srokowo	Piekarska	5	Budynek plebani parafii rzymsko-katolickiej	A-2121	14 sierpnia 1987r.
27.	Srokowo	Pl. Rynkowy	1	Ratusz	A-360	1 sierpnia 1957r.
28.	Srokowo	Pl. Rynkowy		Spichlerz	A-366	1 sierpnia 1957r.
29.	Srokowo	Pl. Rynkowy	10	Dom	A-2090	14 sierpnia 1987r.
30.	Srokowo	Pl. Rynkowy	12	Dom	A-2091	14 sierpnia 1987r.
31.	Srokowo	Pl. Rynkowy	13	Dom	A-2092	14 sierpnia 1987r.
32.	Srokowo	Strzelecka	1	Dom	A-2093	14 sierpnia 1987r.
33.	Srokowo	Traugutta	2	Kościół Podwyższenia Św. Krzyża	A-365 i A-1166	1 sierpnia 1957r.
34.	Srokowo	Traugutta	5	Dom	A-2094	14 sierpnia 1987r.
35.	Srokowo	Wileńska	2	Dom	A-4017	17 listopada 1997r.
36.	Srokowo	Wileńska	5	Dom	A-2106	14 sierpnia 1987r.
37.	Srokowo	Wileńska	6	Dom	A-2096	14 sierpnia 1987r.
38.	Srokowo	Wileńska	8	Dom	A-2086	14 sierpnia 1987r.
39.	Srokowo	Wileńska	11	Dom	A-2098	14 sierpnia 1987r.
40.	Srokowo			Ruiny wieży widokowej tzw. wieży Bismarcka z otoczeniem: parkiem i pamiątkowym głazem oraz z częścią działki	A-4359	27 listopada 2006r.
41.	Srokowo			Obora (nie istnieje, rozebrana)	A-910	18 maja 1968r.
42.	Srokowo	Pl. Rynkowy	9	Dom (nie istnieje taki adres)	A-2089	14 sierpnia 1987r.

Stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków na terenie gminy Srokowo

Lp.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stanowiska w miejscowości	Nr na obszarze AZP	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Bajory Wielkie	13-71	II	16	C-129	5 sierpnia 1983 r.
2.	Jegławki	14-70	I	65	C-207	5 lutego 1996 r.
3.	Srokowo	15-71	I	53	C-167	1 września 1992 r.
4.	Wilczyny	14-70	I	4	C-117	30 października 1973 r.

Postulaty konserwatorskie dla miejscowości Srokowo

Postulaty konserwatorskie (w tym strefy ochrony konserwatorskiej) określone zostały w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Srokowo zatwierdzonym uchwałą nr VII/59/07 Rady Gminy Srokowo z dnia 29 czerwca 2007r. W powyższym planie miejscowym przedstawiona została struktura funkcjonalno – przestrzenna miejscowości oraz zasady jej rozwoju w perspektywie ok. 20 lat.

III.3. KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH

III. 3.1. Rolnictwo

Rolnictwo jest funkcją gospodarczą, która dominuje na znacznym obszarze gminy. Najkorzystniejszymi warunkami przyrodniczo rolniczymi charakteryzuje się środkowo – zachodnia i południowa część gminy. O kierunku rozwoju rolnictwa w gospodarce rynkowej przesądzają obecnie w ramach struktur unijnych warunki podpisanych porozumień w ramach jednolitej polityki rolnej w krajach Unii. Podstawą lokalną do kreowania polityki przestrzennej dotyczącej rozwoju funkcji rolnej są warunki przyrodniczo rolnicze i ekonomiczne, które mają bezpośredni wpływ na opłacalność produkcji.

Ważnym czynnikiem stymulującym rozwój gospodarczy jest stwarzanie przez samorząd warunków sprzyjających nowym inwestycjom związanym z przetwórstwem rolno – spożywczym (przestrzenne przygotowanie terenów, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną itp.).

Najkorzystniejsze warunki do rozwoju rolnictwa występują w zachodniej i środkowej części gminy. Dobre gleby (kompleks pszenno-dobry, z szerokim wachlarzem doboru roślin uprawnych jak pszenica, buraki cukrowe, rzepak i inne), mniejsza niż na pozostałym obszarze gminy wrażliwość terenu na antropopresję, zasoby gruntów Skarbu Państwa do zagospodarowania, położenie w strefie przygranicznej oraz dobre powiązanie komunikacyjne drogą wojewódzką z dwoma miastami powiatowymi Kętrzynem i Węgorzewem, to zespół cech, który stanowi potencjał do rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego.

Na obszarze tym istnieją już obecnie duże (ok.100 ha i więcej) gospodarstwa rolne. Ważnym czynnikiem stymulującym rozwój gospodarczy jest stwarzanie przez samorząd warunków sprzyjających nowym inwestycjom związanym z przetwórstwem rolno – spożywczym (przestrzenne przygotowanie terenów, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną itp.).

Na obszarze gminy wzrasta ilość gospodarstw powyżej 50 ha i 100 ha, co świadczy o korzystnym kierunku przemian agrarnych. Wskazane jest utrzymywanie rozwoju gospodarstw farmerskich na terenach o korzystnych warunkach przyrodniczo rolniczych poza obszarami chronionymi.

Postuluje się na obszarach wrażliwych na antropopresję (objętych ochroną przyrody) wprowadzanie rolnictwa opartego na ekologicznych zasadach gospodarowania, które na obszarze tej gminy ma wyjątkowo sprzyjające warunki rozwoju przez brak zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego. Produkty rolne wytwarzane w takich gospodarstwach są poszukiwane na rynkach krajowych i poza granicami kraju.

Walory przyrodniczo krajobrazowe sprzyjają rozwojowi agroturystyki, która na obszarze gminy może stać się dodatkowym czynnikiem stymulującym rozwój gospodarczy obszaru..

Postuluje się przyjęcie następującą politykę przestrzenną w dziedzinie rolnictwa:

- **tworzenie preferencji dla dużych (ok. 100ha) gospodarstw rolnych głównie nastawionych na produkcję roślinną oraz chów bydła (środkowa i północna część gminy);**
- **tworzenie gospodarstw specjalistycznych hodowlanych o mniejszym areale oraz wielokierunkowych w miejscowościach wyposażonych w infrastrukturę techniczną;**
- **organizacja skupu, przetwórstwa i sprzedaży artykułów rolniczych w większych miejscowościach przy drogach układu nadrzędnego;**
- **zrównoważone respektowanie wymogów środowiska w rolnictwie;**
- **poprawa warunków życia ludności w jednostkach osadniczych poprzez rozbudowę systemów infrastruktury technicznej oraz społecznej;**
- **rozwój nowej zabudowy zagrodowej w oparciu o istniejące jednostki osadnicze wyposażone w urządzenia infrastruktury technicznej i społecznej;**
- **rozwój produkcji alternatywnej na terenach wiejskich w sąsiedztwie lasów jak: uprawa i zbieranie ziół, zbiory runa leśnego oraz rozwój pszczelarstwa;**
- **rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i przechowalnictwa w oparciu o lokalne produkty.**

III.3.2. Turystyka

Walory przyrodniczo krajobrazowe gminy sprzyjają rozwojowi funkcji rekreacyjnej o szerokim wachlarzu usług turystycznych. Oznacza to, że na terenie gminy występują korzystne warunki do rozwoju turystyki pobytowej, krajoznawczej, i innych.

Ze względu na wrażliwość północnej i południowo - zachodniej części terenu gminy na antropopresję, wskazane jest rozwijanie funkcji turystyki alternatywnej w oparciu o istniejące jednostki osadnicze, w których funkcja turystyczna byłaby stymulatorem do ich rozwoju.

Warunkiem inwestowania na tym terenie jest jednak zrealizowanie kanalizacji sanitarnej i odprowadzenie ścieków poza obszar zagrożony możliwością skażenia wód powierzchniowych.

Ze względu na wyjątkową wartość przyrodniczą części obszaru gminy powinny dominować formy turystyki o charakterze ogólnodostępnym, całoroczne z wysokim standardem wyposażenia (bogaty zakres usług towarzyszących danym obiektom) oraz w mniejszej skali jak pensjonaty, agroturystyka, turystyka wiejska w oparciu o istniejące jednostki osadnicze.

Jest to korzystna forma turystyki z uwagi na możliwości kreowania nowych miejsc pracy przez cały rok. Wymogi architektoniczne dla nowej zabudowy turystycznej takie jak dla obszaru całej gminy, tj. wysokość budynku 2 kondygnacje, w tym z użytkowe poddasze, dachy dwuspadowe kryte dachówką ceramiczną lub materiałem dachówko podobnym.

Miejscowości i obszary szczególnie preferowane do rozwoju turystyki to: Brzeźnica, Bajory, Wysok, Wilczyny, Srokowski Dwór, Suchodoły, Wysoka Góra, Leśniewo, Młynowo, Silec, Rypławki oraz Srokowo, w którym powinna zostać zrealizowana baza noclegowa całoroczna związana między innymi z plenerami malarskimi oraz turystyką krajoznawczą.

Wskazana jest na nowych terenach realizacja zainwestowania rekreacyjnego o charakterze całorocznym z uwagi na możliwość generowania nowych miejsc pracy.

Postuluje się przyjęcie następujących standardów do rozwoju budownictwa rekreacji indywidualnej na obszarze gminy.

Budownictwo rekreacji indywidualnej, na działkach nie mniejszych niż 1500 m², powinno rozwijać się we wsiach, na zasadzie uzupełnień zabudowy lub rozwoju przestrzennego poszczególnych wsi.

Nowe zainwestowanie turystyczne może być realizowane pod warunkiem spełnienia przez inwestorów warunków dotyczących uzbrojenia terenu w pełną infrastrukturę techniczną. Architektura obiektów winna skalą i stylem nawiązywać do cech budownictwa regionalnego tzn. wysokość budynków do 2 kondygnacji, w tym użytkowe poddasze, dachy o nachyleniu około 35-45⁰, pokryte dachówką ceramiczną.

Walory przyrodniczo – krajobrazowe z urozmaiconą rzeźbą terenu oraz sąsiedztwo zwartych kompleksów leśnych niewielkie istniejące zainwestowanie pozwolą na zrealizowanie tu osiedli dla ludzi wymagających opieki i spokoju, które będą spełniać dwa podstawowe kryteria: czyste i o wysokich walorach środowisko przyrodnicze oraz położenie z dala od źródeł hałasu przy jednocześnie dobrym skomunikowaniu z ośrodkami usługowymi.

III.3.3. Leśnictwo

Lasy terenu gminy wchodzi w skład obszaru lasów wielofunkcyjnych, tj. spełniających funkcje: ochrony przyrody, rekreacji i turystyki, produkcji drewna.

Ze względu na wielostronne funkcje lasów w zagospodarowaniu przestrzennym, działalność gospodarcza winna być prowadzona z zachowaniem rozwoju zrównoważonego i zmierzać do:

- zachowania biologicznej różnorodności lasów,
- utrzymania ich produkcyjnej zasobności,
- zachowania w równowadze ekosystemów leśnych,
- ochrony zasobów glebowych i wodnych w lasach,
- wykorzystania lasów dla celów edukacji ekologicznej,
- zwiększenia lesistości na terenach mało przydatnych rolniczo i przyległych do istniejących kompleksów leśnych.

Zadaniem współczesnego leśnictwa jest znalezienie kompromisu między zasadnym prawem ludzi do wypoczynku w lesie, a ochroną jego ekosystemów i zasobów produkcyjnych. Ochrona zasobów leśnych może być realizowana przy spełnieniu następujących zasad polityki przestrzennej:

- zakaz realizacji zakładów przemysłowych – składowisk nieczystości i odpadów stałych i płynnych w lasach;
- zakaz realizacji obiektów ferm zwierzęcych drobiarskich i trzody chlewnej w odległości poniżej 400 m od skraju kompleksów leśnych z uwagi na szkodliwe dla drzewostanów związki areozoli generowane przez obiekty fermowe;
- prace melioracyjne w pobliżu zwartych kompleksów leśnych winny być poprzedzone oceną ich wpływu na lasy;
- przy obiektach rekreacyjnych zlokalizowanych w lasach należy wyznaczyć obszar do zagospodarowania i użytkowania zgodnie z zasadami przewidzianymi dla lasów rekreacyjnych;
- należy przewidzieć budowę przepustów dla zwierząt, pod drogami przebiegającymi przez obszary leśne;

w celu wzbogacenia granicy las - pole i las - woda należy pozostawić pasy ochronne o szerokości 20 – 30 m złożone z roślinności zielnej, krzewów, niskich drzew i luźnego pietra górnego jako strefy ekotonowej.

Zalesienia

Ze względów przyrodniczych do zalesienia powinny być przeznaczone w pierwszej kolejności grunty rolne o małej przydatności rolniczej (oprócz nieużytków bagiennych i użytków łąkarskich), oraz położone na terenach silnie skonfigurowanych. Preferowane są też do zalesienia obszary źródliskowe i wododziałowe w południowo wschodniej części gminy (obszar wododziałowy i źródliskowy Liwny, Radziej i dopływów Ometu) oraz w północnej części gminy między Bajoramami Małymi, osadą leśną Osikowo, a Łęknicą (obszar źródliskowy Białki, a także obszar zasilający w wodę tereny rezerwatów bobrów). Wskazane jest zalesianie gruntów na których zaniechano użytkowanie rolnicze, położonych w sąsiedztwie kompleksów leśnych np. w obrębie Wilczyny (zgodnie ze złożonym wnioskiem)

Przy przeznaczaniu terenów pod zalesienie należy kierować się następującymi czynnikami, najlepiej spełnionymi łącznie:

- 1. niska wartość rolnicza gruntów;***
- 2. położenie w sąsiedztwie kompleksów leśnych;***
- 3. położenie na terenach o zróżnicowanej rzeźbie terenu;***

4. położenie na terenach gdzie zaistniało wieloletnie zaniechanie użytkowania rolniczego ca najmniej 5 lat;

Nie należy wprowadzać zalesień w zwarte kompleksy gruntów rolnych, natomiast możliwe jest wprowadzanie zadrzewień śródpolnych. Zadrzewienia śródpolne są to niewielkie skupiska zieleni wysokiej na miedzach gruntów ornych lub w zagłębieniach bezodpływowych terenu.

III.3.4. Przemysł i rzemiosło produkcyjno – usługowe

Produkcja przemysłowa na terenie gminy winna się rozwijać, głównie w oparciu o zakłady nastawione na przetwórstwo surowców lokalnych takich jak: produkty rolne, drewno, itp. oraz inne nieuciążliwe dla środowiska.

Nowe zakłady produkcyjne powinny być lokalizowane głównie w miejscowościach położonych w środkowej części gminy, które obecnie są ośrodkami koncentracji przedsiębiorczości, tj.: w Srokowie, Jegłakach i Solance. W miejscowości Srokowo w pierwszej kolejności należy wykorzystać tereny po byłych zakładach produkcyjnych i bazach.

W pozostałych miejscowościach mogą być realizowane niewielkie zakłady związane z produkcją rolną lub uszlachetnianiem i przetwarzaniem lokalnych surowców i płodów rolnych.

Ważnym elementem generującym rozwój społeczno – gospodarczy gminy jest prognozowane tworzenie się obszarów aktywizacji społeczno - gospodarczej w rejonie miejscowości położonych przy drodze wojewódzkiej.

III.4. KIERUNKI ROZWOJU SIECI OSADNICZEJ ORAZ OBSŁUGI LUDNOŚCI

Demografia

Liczba ludności obszaru gminy wykazuje tendencje spadkowe, w latach 2002 - 2015 ubyło ok.396 mieszkańców, co oznacza spadek liczby ludności zaledwie o 0,9%. Najwięcej mieszkańców ubyło w miejscowości Srokowo w 2002r. było 1524 M, a w 2015 jest 1395 M.

Wskaźnik feminizacji od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie - w 2002 roku wynosił 98, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadało 98 kobiet, a obecnie (2014r) 99,7. Zbliżoną wartość tego wskaźnika obserwuje się generalnie na obszarach wiejskich regionu.

Tab. Współczynnik feminizacji

Rok	współczynnik feminizacji
	obszary wiejskie województwa warmińsko-mazurskiego
1988	96,8
2001	97,8
2014	97,1
Gmina Srokowo	
1988	98,1
2001	97,6
2014	99,7

Źródło danych GUS i UG

Mniejsza liczba kobiet w stosunku do liczby mężczyzn jest typowym zjawiskiem na obszarach wiejskich. W przypadku obszarów wiejskich zwykle na ten proces nakłada się wzmożony odpływ kobiet w wyniku ruchów migracyjnych, co prowadzi do zaburzeń struktury ludnościowej wg płci. Ze względu na naturalne tendencje procesów ludnościowych tj. większą długość życia wśród kobiet naturalna jest niewielka nadwyżka kobiet nad populacją mężczyzn. Z analizy danych statystycznych gminy Srokowo wynika, że liczba kobiet i mężczyzn w wieku 65 lat jest już równa, a w późniejszym wieku liczba kobiet jest większa od liczby mężczyzn na terenie gminy. Świadczy to, że niekorzystne zmiany demograficzne zachodzące w kraju i województwie, w gminie Srokowo mają znacznie mniejsze tempo zmian.

Poprawa warunków życia ludności

Polityka gminy w zakresie obsługi ludności powinna w przyszłości przede wszystkim polegać na podnoszeniu standardu istniejących urządzeń usługowych i ich niezbędnej rozbudowie oraz poprawie jakości świadczonych usług.

Funkcję głównego ośrodka usługowego w gminie w okresie perspektywicznym pełnić będzie miejscowość **Srokowo** – ośrodek obsługi poziomu II, skupiający urządzenia usługowe obsługujące ludność całej gminy.

Funkcję ośrodków pomocniczych będą pełnić wsie Solanka i Jegławki, które wyposażone są w urządzenia usługowe I poziomu o mniejszym niż gminny zasięgu oddziaływania. Urządzenia te obsługują ludność z kilku wsi w zasięgu dojścia pieszego

Poza wymienionymi ośrodkami w pozostałych miejscowościach będą funkcjonowały podstawowe urządzenia usługowe w zależności od istniejących potrzeb. Wskazane jest poprawienie dostępu do usług małych miejscowości położonych w północnej części gminy, przez preferencje w tworzeniu obiektów usługowych w Bajorach Wielkich lub Brzeźnicy. Zmiany demograficzne spowodowały konieczność korekty sieci szkół. Obecnie w gminie funkcjonuje szkoła podstawowa i gimnazjum w Srokowie oraz szkoła filialna w Solance. Jednocześnie przyrost liczby ludzi starych, często samotnych pozbawionych opieki, wskazuje na potrzebę utworzenia odpowiedniej placówki opiekuńczej. Przemiany te świadczą o tym, że część szkół nie będzie wykorzystana, a zwiększy się liczba ludzi starszych. Byłe szkoły można przekształcić na domy seniora, z których mogliby także korzystać ludzie z innych rejonów w kraju, a także z Unii.

Ocena warunków mieszkaniowych

Na podstawie prognozy demograficznej można przypuszczać, iż nastąpi poprawa warunków mieszkaniowych. Jednak należy pamiętać o podnoszeniu jakości warunków mieszkaniowych w istniejących zasobach poprzez poprawę stanu technicznego, podniesienia standardu oraz estetyki miejscowości.

Podstawą formą budownictwa w gminie powinno być: budownictwo jednorodzinne, a w miejscowości Srokowo także wielorodzinne w formie małych domów mieszkalnych o wysokości do 12m i wysokości do 3 kondygnacji, w tym użytkowe poddasze.

Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej w gminie powinna uwzględniać ogólne zasady: optymalnej koncentracji zabudowy zwiększającej zwartość układu osadniczego oraz zachowania w nowej zabudowie skali i architektury regionu. Należy w miarę możliwości dążyć do zahamowania rozpraszania zabudowy, z uwagi na rozdrobnienie istniejącej sieci osadniczej. Nowa zabudowa winna powstawać wyłącznie w oparciu o istniejące jednostki osadnicze w ramach ich uzupełnień. Budynki wybudowane przed 1918 rokiem stanowią ok.36%, a w latach 1918 – 1944 stanowią 24%. Około 60% zabudowy to budynki wybudowane przed II wojną. Część z nich może z racji ochrony konserwatorskiej objęta jest zakazem rozbudowy czy przebudowy, w związku z tym prognozuje się potrzebę budowy nowych budynków w ramach uzupełniania istniejącej zabudowy.

Działalność usługowa oraz przemysłowa w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej nie może powodować pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania sąsiednich budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi.

III.5. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCENIA STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY

Diagnoza uwarunkowań rozwoju gminy pozwoliła na wyodrębnienie na jej obszarze dwóch podstawowych jednostek strukturalnych, „MRT”- jednostka wielofunkcyjna oraz jednostka „RLT”- o dominującej funkcji ochronnej z uwagi na położenie w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn” oraz innych terenów objętych ochroną przyrody, w tym Natura 2000 z ochroną siedlisk oraz ptaków. Jednostki strukturalne stanowią obszary funkcjonalne o różnej polityce przestrzennej i zasad gospodarowania przestrzenią.

Różnią się one głównie uwarunkowaniami przyrodniczymi, predyspozycjami obszaru do rozwoju funkcji gospodarczych oraz ograniczeniami do ich rozwoju.

Zastosowane na rysunku studium gminy symbole literowe oznaczają dominujące funkcje wyodrębnionych terenów zabudowy skupionej jednostek osadniczych, które obejmują istniejącą zabudowę oraz projektowany rozwój przestrzenny jednostek osadniczych, który stanowi funkcjonalną całość powiązaną komunikacyjnie oraz systemami infrastruktury technicznej. Są to następujące jednostki osadnicze lub istniejące obszary zabudowy oznaczone symbolami: „MUW”, „WP”, „MUP”, „MUR” i „RT”.

W związku z tym, że miejscowości posiadające opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają ustalone różne rodzaje zabudowy, które można określić jako zabudowę wielofunkcyjną w studium funkcja tych miejscowości będzie oznaczona symbolem „WP”.

Działalność usługowa oraz przemysłowa w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej nie może powodować pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania sąsiednich budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi.

„WP” – zabudowa wielofunkcyjna jednostki osadniczej, której rozwój i zasady realizacji zabudowy określone są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

„MUW”- zabudowa wielofunkcyjna – tereny oznaczone tym symbolem odnoszą się głównie do ośrodków obsługi gminy (obejmują w nich istniejącą zabudowę oraz kierunki rozwoju przestrzennego). Na terenach tych funkcje: mieszkalna, usługowa i związana z produkcją i przedsiębiorczością są równorzędne. Wskazują na konieczność rozwoju miejsc pracy przy rozwoju mieszkalnictwa. Przyjmuje się istniejącą zabudowę na tych terenach i dopuszcza się realizację po opracowaniu planów miejscowych na nowych terenach zabudowy wielofunkcyjnej tj. mieszkalnej, usługowej, oraz produkcyjnej.

„MUP” – tereny zabudowy zagrodowej oraz zakładów produkcyjnych i usługowych – tereny oznaczone tym symbolem dotyczą istniejących gospodarstw rolnych i rolno - leśnych, przemysłu drzewnego (tartaki, stolarnie itp.), oraz magazynów, składów i baz. Zabudowa zagrodowa dopuszczona zabudowa mieszkalno-usługowa.

„MUR”- tereny zabudowy mieszkalnej, usługowej i rekreacyjnej oraz turystycznej, dopuszczona zabudowa zagrodowa.

„RT” – teren projektowany do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej z dopuszczeniem zabudowy mieszkalnej i usługowej

Na pozostałych terenach nie objętych projektowanym zainwestowaniem (poza lasami i wodami otwartymi) podstawową funkcją gospodarczą jest rolnictwo. Na terenach tych nowa zabudowa może być realizowana na podstawie obowiązujących przepisów prawa. W rejonie jeziora Rydzówka nowa zabudowa może być realizowana po opracowaniu planu miejscowego zgodnie z rygorami obowiązującymi w Rozporządzeniu Wojewody Warmińsko – Mazurskiego dotyczącym obszarów chronionego krajobrazu.

W rysunku studium zostały wyznaczone zasięgi zwartej zabudowy jednostek osadniczych, które obejmują istniejącą zabudowę, w większości historyczną, z terenami rozwojowymi nowej zabudowy w miejscowościach. Zwarta zabudowa wyznaczona została zgodnie ostatnią zmianą z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 909), w której:

w art. 4 w pkt 29) „zwartej zabudowie – rozumie się przez to zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość sąsiadujących ze sobą budynków nie przekracza 100 m;

pkt 30) obszarze zwartej zabudowy – rozumie się przez to obszar wyznaczony przez obwiednię prowadzoną w odległości 50 m od zewnętrznych krawędzi skrajnych budynków tworzących zwartą zabudowę lub po zewnętrznych granicach działek, na których położone są te budynki, jeśli ich odległość od tych granic jest mniejsza niż 50 m.”;

W rysunku projektu studium zasięg zwartej zabudowy miejscowości obejmuje także tereny przewidziane pod rozbudowę wsi.

Jednostka strukturalna „MRT”

Jest to jednostka obejmująca środkową i południową część gminy. Na obszarze jednostki występuje zróżnicowana wrażliwość obszaru na antropopresję.

W dotychczasowym rozwoju podstawową funkcją gospodarczą na obszarze jednostki było rolnictwo.

Większość terenu posiada stosunkowo dużą odporność na działanie człowieka i jest to środkowa i zachodnia część jednostki. Na tym terenie postuluje się lokalizowanie urządzeń związanych z obsługą rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, produkcji zwierzęcej w gospodarstwach farmerskich oraz grup producenckich związanych z produkcją zwierzęcą i inną produkcją stwarzającą pewną uciążliwość dla środowiska.

Pewne ograniczenia w gospodarowaniu występują w rejonie jeziora Silec na obszarze jego zlewni oraz w południowo-wschodnim fragmencie terenu położonego w Obszarze Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich, na którym obowiązują rygory określone w rozporządzeniu Nr 140 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich (Dz. Urz. Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr 178, poz. 2622).

Na terenie jednostki znajdują się ośrodki obsługi gminy: Srokowo wyposażony w urządzenia usługowe do obsługi całej gminy oraz Solanka i Jegławki - ośrodki pomocnicze obsługi gminy..

Ośrodki te powiązane są z miejscowościami w gminie nadrzędnym i podstawowym układem dróg: wojewódzką, powiatowymi i gminnymi.

Jest to jednostka wielofunkcyjna, co oznacza, że funkcje gospodarcze takie jak rolnictwo, leśnictwo, przemysł, przedsiębiorczość i turystyka mają równorzędne uwarunkowania rozwoju.

Na obszarze jednostki przyjęto następujące kierunki rozwoju funkcji gospodarczych:

- ***w zakresie rolnictwa rozwój wielokierunkowy, duże gospodarstwa farmerskie oraz mniejsze tworzące grupy producenckie, a na terenach wrażliwych na antropopresję na obszarze chronionego krajobrazu oraz zlewni jezior gospodarstwa oparte o ekologiczne zasady gospodarowania z agroturystyką;***
- w turystyce także rozwój wielokierunkowy od obiektów turystycznych całorocznych, po zabudowę letniskową i pensjonatową w ramach uzupełnień istniejącej zabudowy wsi oraz terenów z istniejącym zainwestowaniem turystycznym oraz agroturystykę;
- leśnictwo w oparciu o zasady gospodarowania na obszarze lasów wielofunkcyjnych w zakresie urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu, utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych, gospodarowania zwierzyną, pozyskiwania, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz płodów runa leśnego, a także sprzedaż tych produktów oraz realizację poza produkcyjnych funkcji lasu;
- przemysł i przedsiębiorczość, w których dominującą rolę powinno odgrywać przetwórstwo rolno – spożywcze, przetwórstwo drewna. Lokalizacja zakładów w Srokowie oraz w miejscowościach, które wyposażone są w infrastrukturę techniczną niezbędną do realizacji zakładów.

Na terenie jednostki duże kompleksy dobrych gleb i mniej wrażliwy teren na działalność człowieka oraz odległość od obszarów objętych ochroną przyrody stwarzają korzystne warunki do rozwoju intensywnego rolnictwa.

Architektura nowej zabudowy winna nawiązywać do cech regionalnych, wysokość do 2 kondygnacji, w tym poddasze użytkowe, dachy dwuspadowe, o nachyleniu połaci około 35 - 45°, kryte dachówką ceramiczną lub materiałem dachówko podobnym w odcieniu czerwieni lub ceglastym.

Rozwiązania gospodarki wodno - ściekowej

Jednostka z potencjałami do rozwoju funkcji (przedsiębiorczość, przemysł, usługi) rolnictwem i turystyką. ***Teren położony częściowo na obszarze zlewni Wielkich Jezior.***

Obszar obejmuje następujące miejscowości: Skandławki, Jegławki, Kolkiejmy, Wikrowo, Kosakowo, Srokowski Dwór, Wysoka Góra, Suchodoły, Leśniewo, ośrodek Gminny Srokowo,

Leśny Rów, Kaczory, Księży Dwór, Jankowice, Szczeciniak, Chojnica, Solanka, Silec, Siemkowo, Kały, Nowa Różanka, Siniec. Do większych miejscowości należą jedynie: Skandławki, Jegławki, Kosakowo, Leśniewo, ośrodek Gminny Srokowo, Szczeciniak, Chojnica, Solanka, Silec, Siniec. Pozostałe miejscowości są niewielkimi osadami bądź są w zabudowie rozproszonej. Z uwagi na specyfikację terenu konieczne są następujące działania:

W miarę rozwoju miejscowości oraz zainwestowania turystycznego powinna nastąpić rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Docelowo ścieki będą przetłaczane do istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Srokowie;

Do czasu rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej lub na terenach, dla których nie przewiduje się jej budowy ze względu na zbyt małą liczbą potencjalnych użytkowników, warunkowo dopuszcza się, z uwzględnieniem przepisów odrębnych, rozwiązania gospodarki ściekowej w oparciu o realizację przydomowych oczyszczalni ścieków lub szczelnych zbiorników bezodpływowych. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych powinny być wywożone do punktu zlewnego najbliższej oczyszczalni.

Struktura funkcjonalno – przestrzenna oraz kierunki rozwoju miejscowości Srokowo.

W 2007 roku uchwałą nr VII/59/07 Rady Gminy Srokowo z dnia 29 czerwca 2007r został zatwierdzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Srokowo, w którym przedstawiona została struktura funkcjonalno – przestrzenna miejscowości oraz zasady jej rozwoju w perspektywie ok. 20 lat.

Jednostka strukturalna „RLT”

Jest to jednostka obejmująca północną część gminy położoną przy granicy z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Cały teren jednostki położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn”, którego obszar obejmuje fragmenty terenu na trzech gminach Barciany, Srokowo i Węgorzewo. Część wschodnią obszaru jednostki Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Oświn i Okolice” PLB 280004 Ustanowiony rozporządzeniem Ministra Środowiska w 2004 roku (o powierzchni 1862,6 ha) powiększony w 2007 roku Na terenie OSOP występują następujące istniejące formy ochrony przyrody: Rezerwat przyrody Jezioro Siedmiu Wysp (1618,3 ha) Ostoja Ramsar Jezioro Siedmiu Wysp, OCHK Jeziora Oświn (15 182,9 ha), Obszar obejmuje eutoficzne jezioro Oświn i sąsiadujące z nim tereny leśne i nieleśne z licznymi zabagnieniami. Dno jeziora pokrywają osady gyttii, często przy brzegu porośnięte roślinnością zanurzoną. Powołany w celu ochrony ptaków, chroni także różne siedliska wodne. Występują tu ok. 22 gatunków ptaków.

Dodatkowo cały obszar jednostki objęty jest ochroną Natura 2000 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Warmińska” PLB 280015. OSOP ustanowiony rozporządzeniem Ministra Środowiska w 2007 roku o powierzchni 145 342,00 ha. Ostoję utworzono głównie ze względu na ochronę jednego gatunku bociana białego.

Znajduje się tu także Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty: Ostoja nad Oświnem – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOOS) PLH280044. Ostoja zlokalizowana jest w północno-wschodniej części mezoregionu Równina Sępopolska, w makroregionie Nizina Staropruska i podprowincji Pobrzeża Wschodnio bałtyckie. Ostoja położona jest w rozległej niecce o brzegach wzniesionych do 80–100 m n.p.m. i dnie obniżającym się do 40–50 m n.p.m. Dominują tu gleby bielcowe. W dolinach cieków i obniżeniach terenowych występują gleby torfowe, a lokalnie mady średnie i gleby mułowo-torfowe. Obecne są tu zbiorowiska leśne z obecnością świerka pospolitego, zbiorowiska grądowe ze zredukowanym udziałem dębu szypułkowego na rzecz lipy drobnolistnej. Dominują tu torfowiska niskie, sporadycznie przejściowe i wysokie.

W dotychczasowym rozwoju podstawową funkcją gospodarczą na obszarze jednostki było rolnictwo i leśnictwo.

Na terenie jednostki nie ma ośrodka obsługi ludności. Pojedyncze urządzenia usługowe zlokalizowane są we wsiach, które powiązane są z miejscowością Jegławki oraz z ośrodkiem obsługi gminy - Srokowem układem dróg powiatowych.

Około 70% obszaru jednostki obejmują kompleksy leśne. Przez teren jednostki przebiega Kanał Mazurski - niedokończona budowla z ciekawymi rozwiązaniami technicznymi.

Walory krajobrazowe tej części gminy i zabytek hydrotechniki (Kanał Mazurski) predestynują jej obszar do rozwoju funkcji turystycznej. Z uwagi na znaczną wrażliwość terenu na antropopresję nowe zainwestowanie turystyczne powinno się rozwijać w oparciu o istniejące jednostki osadnicze na terenach uzbrojonych w infrastrukturę techniczną.

Na terenie jednostki przyjęto następujące kierunki rozwoju funkcji gospodarczych:

- rozwój rolnictwa w gospodarstwach, w których produkcja rolna jest realizowana w oparciu o ekologiczne zasady gospodarowania;
- w turystyce rozwój wielokierunkowy od obiektów całorocznych po zabudowę rekreacyjną i pensjonatową w ramach uzupełnień istniejącej zabudowy wsi oraz agroturystykę i turystykę alternatywną;
- leśnictwo w oparciu o zasady utrzymania i głównie powiększania zasobów i upraw leśnych na obszarze gminy, a także gospodarowania zwierzyną, pozyskiwania, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz płodów runa leśnego, a także sprzedaż tych produktów oraz realizację pozaprodukcyjnych funkcji lasu.

Rozwiązania gospodarki wodno- ściekowej

Jednostka strukturalna z dominującymi funkcjami ochronnymi. Obszar o wysokiej randze przyrodniczej i krajobrazowej, mało odporny na działalność człowieka. Preferowane rolnictwo o ekologicznych zasadach gospodarowania, produkcja zdrowej żywności, turystyka alternatywna, „zielone szkoły”, agroturystyka - tereny położone w północnej części gminy, częściowo w zlewni jezior.

Obszar obejmuje miejscowości: Bajory Wlk., Bajory Małe, Brzeźnica, Bajory Gaj, Wyskok, Kałki, Łęknica, Wilczyny. Wszystkie te tereny są zwodociągowane.

Z uwagi na specyfikację położenia terenu konieczne są następujące działania w zakresie gospodarki ściekowej:

- **docelowo konieczna jest budowa kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do projektowanej oczyszczalni ścieków w Brzeźnicy (wariant I) lub przesył kolektorem tłocznym do kanalizacji sanitarnej Srokowa i utylizacja ścieków w mechaniczno--biologicznej oczyszczalni w Srokowie (wariant II mało realny z powodu konieczności przejścia kolektorem przez las). Przewiduje się kanalizowanie w tym rejonie następujących miejscowości: Bajory Wlk., Bajory Małe, Brzeźnica, Bajory Gaj, Wyskok, Brzeźnica. Natomiast ścieki z Wilczyn będą przetłaczane do systemu kanalizacyjnego w Srokowie.**

W części wschodniej jednostki z uwagi na jej położenie na obszarze w zlewni jezior nie przewiduje się rozwiązań oczyszczalni indywidualnych z odprowadzeniem ścieków w grunt.

Nowe obiekty powinny być uzbrojone w pełen standard (woda, kanalizacja) stąd w miarę rozbudowy miejscowości powinien następować rozwój infrastruktury wiejskiej.

Docelowo zaopatrzone w gaz powinny być wszystkie północne miejscowości. Ewentualna gazyfikacja tych miejscowości mogłaby nastąpić siecią gazową średniego ciśnienia z kierunku Wilczyn (po jego uprzedniej gazyfikacji). Nie wyklucza się innych wariantów rozprowadzenia sieci gazowej na omawianym obszarze.

III.6. Ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy z uzasadnieniem rozwiązań studium

Analiza przekształceń struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy oraz warunków społeczno - gospodarczych wykazała, że w latach od uchwalenia pierwszego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo nastąpiły niewielkie zmiany w uwarunkowaniach wewnętrznych jej rozwoju. Podstawowe zmiany pochodzą od zmieniających

się w znacznym tempie uwarunkowań zewnętrznych, głównie wynikające ze zmian legislacyjnych. W minionym czasie zmieniły się kilkakrotnie następujące ustawy:

- Ustawa o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm)
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 2126)
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r, poz. 23)
- Ustawa Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015r poz. 469)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz 1651 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 z późn. zm.)
- Ustawa Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz.1409 z późn. zm)
- Ustawa Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz.1232 z późn. zm.)
- Ustawa o Gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2014r poz. 518 z późn. zm.);
- Ustawa o Ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r (t.j. D z. U. z 2014r poz. 1446)
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 460 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2015 poz. 478 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 2126)
- oraz podstawowa ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015r. poz.199 z późn. zm)

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo opracowane było na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym. Obecnie wymaga zmiany, ponieważ studium musi być zgodne z obowiązującymi przepisami.

Ustawa o ochronie przyrody wprowadziła szereg ograniczeń w zagospodarowaniu terenów objętych ochroną przyrody co dotyczy terenów położonych w północnej części gminy obejmujących 8759,7ha ok. 45% powierzchni gminy. Gospodarowanie na tych terenach wymaga znacznych ograniczeń, a w studium gminy był przewidziane do zagospodarowania turystycznego. Zmieniły się także zasoby terenów we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnych.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uchwalonym w 2015 roku wyznaczone zostały tereny na których dopuszczono było lokalizowanie odnawialnych źródeł energii, jest to jeszcze jeden argument za koniecznością zmiany studium gminy, które w czasie, w którym było opracowywane nie przewidywało takiej możliwości.

Art. 41 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz U. z 2015r poz.1777) wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r.poz. 199, z późn. zm.12), które dotyczą także dokumentów w trakcie ich opracowania niezależnie od fazy opracowywanego dokumentu.

W związku z powyższym do studium wprowadza się rozdział dotyczący oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przedstawiony w mierniku jakim jest wielkość powierzchni użytkowej istniejącej i projektowanej zabudowy z podziałem na funkcje zabudowy.

Rozdział ten jest również uzasadnieniem przyjętych rozwiązań w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Powyżej wymieniona ustawa wprowadziła szereg zapisów uszczegółwiających dotychczasowe zasady projektowania . n.p: „Ustalając przeznaczenie terenu lub określając

potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenu, organ waży interes publiczny i interesy prywatne, w tym zgłaszane w postaci wniosków i uwag, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i zmian w zakresie jego zagospodarowania, a także analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne. W przypadku sytuowania nowej zabudowy, uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni następuje poprzez:

1) kształtowanie struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego;

2) lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;

3) zapewnianie rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów;

4) dążenie do planowania i lokalizowania nowej zabudowy:

a) na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141), w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy,

b) na terenach położonych na obszarach innych niż wymienione w lit. a, wyłącznie w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy położonych na obszarach,

o których mowa w lit. a; przy czym w pierwszej kolejności na obszarach w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy, przez co rozumie się obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy.”;

W niniejszym opracowaniu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo, wszystkie wnioski nie kolidujące z ochroną przyrody i spełniające ww zasady zagospodarowania zostały uwzględnione.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują 408,8 ha powierzchni gminy co stanowi 3% powierzchni gminy zmniejszonej o powierzchnię lasów o wód (13408 ha).

Wszystkie jednostki osadnicze (miejscowości statystyczne) zostały zaprojektowane w ramach zwartej zabudowy (definicja w zmienionej ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych) Nowa zabudowa poza planami miejscowymi projektowane jest głównie jako zabudowa plombowa uzupełniająca istniejący obszar zabudowy. Ponieważ w gminie jest około 50 jednostek osadniczych, do których brak jest spójnych danych, przyjęto miejscowości statystyczne jako moduł do analizy danych. Poniższa tabela nr 1, przedstawia rezerwy terenu pod nową zabudowę w planach miejscowych z podziałem na funkcje terenu.

Tab. 1. Plany miejscowe. Bilans terenów dotyczący rezerw terenu pod nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej projektowanej zabudowy

miejscowość	Pow. terenu objętego planem ha	Pow. projektowana terenów w pod zabudowę ha	Tereny projektowane pod nową zabudowę – funkcja terenu/ prognozowana powierzchnia zabudowy w m ²					
			Mieszkalna Pow. w ha	Usługowa, w tym usługi turystyczne Pow. w ha	Turystyczna i rekreacyjna Pow. w ha	Zagrodowa Pow. w ha	Produkcyjna i rzemiosło Pow. w ha	Prognozowana pow. użytkowa m ²
Srokowo	141,1	20,8	9,6	1,4	2,0	6,0	1,8	28100
			12000	4000	1600	6000	4500	
Jegławki	70,1	5,7	1,0	1,3	1,2	1,2	-	7600
			1400	3800	1200	1200	-	
Solanka	25,5	6,7	0,2	0,3	6,2	-	-	7380
			300	900	6180	-	-	
Silec i Młynowo	53,0	6,9	-	-	0,9	6,0	-	6900
			-	-	900	6000	-	
Leśniewo A	28,9	6,9	1,5	1,5	-	2,9	-	9950
			2250	4500	-	3200	-	
Leśniewo B	52,6	14,6	-	1,1	6,0	9,0	-	19200
			-	4000	6000	9200	-	
Leśniewo C	37,6	19,3	-	9,7	1,9	1,9	-	9300
			-	5400	2000	1900	-	
Ogółem powierzchnia gminy objęta planami	408,8	79,9	18,7	15,3	20,2	23,9	1,8	88430
			15950	22600	17880	27500	4500	

Bilans terenów dotyczący rezerw pod nową zabudowę z podziałem na funkcje zabudowy, w planach miejscowych wskazuje na zdecydowaną przewagę rezerw w zabudowie zagrodowej i turystycznej oraz minimalnej przemysłu i rzemiosła. Nie zostały one zainwestowane z różnych przyczyn np. turystyka w sąsiedztwie gminy położony jest konkurencyjny obszar Wielkich Jezior Mazurskich i istniejącą infrastrukturą turystyczną, lub bardzo duże ograniczenia z racji ochrony przyrody na terenach atrakcyjnych turystycznie. Z terenów turystycznych wyznaczonych poza planami miejscowymi w obowiązującym studium obecnie prawie całkowicie zrezygnowano.

Na terenie gminy w miejscowościach statystycznych gdzie określona jest ogólnie funkcja dla całego wyznaczonego w studium terenu danej miejscowości terenu nie ma możliwości określić podziału terenu na poszczególne funkcje np. pod symbolem MUP kryje się mieszkalnictwo, usługi i produkcja. W każdej miejscowości oznaczonej tym symbolem może być realizowana jako uzupełniająca funkcja mieszkalna, produkcyjna lub usługowa. Miejscowości w gminie to głównie skupiska kilku lub kilkudziesięciu zagród z pojedynczymi usługami.

Tabela nr 2

Tabela nr 3 Struktura wieku ludności 1990 i 2001 r.2013

Struktura wieku			
	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
w procentach			
obszary wiejskie województwa warmińsko-mazurskiego			
1988	34,6	54,9	10,5
2001	29,3	57,9	12,8
2013	19,3	65,0	15,7
Gmina Srokowo			
1988	33,5	55,3	11,2
2001	27,0	58,9	14,1
2013	19,0	64,7	16,3

Analiza demograficzna ludności w gminie wskazuje na niekorzystne zmiany w strukturze wieku mieszkańców poszczególnych miejscowości, są one podobne do prawie wszystkich terenów wiejskich w województwie i wskazują na okresy wyżu demograficznego. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 20-29 lat (okres wyżu demograficznego z lat 80-tych) oraz 50-59 lat (wyż demograficzny z lat 50-tych i 60-tych). Od początku XXI wieku zaznacza się gwałtowny spadek liczby najmłodszych mieszkańców. Liczba ludności w wieku 0-4, 5-9 i 10-14 lat. jest to skutek coraz mniejszej liczby urodzeń. Jednocześnie dość liczna jest grupa osób powyżej 65 roku życia.

Liczba kobiet w stosunku do liczby mężczyzn rozkłada się różnie, w zależności od grupy wiekowej. Wśród mieszkańców wsi w wieku 20-64 lata widoczna jest przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet (poza osobami w wieku 40-44 lata, kiedy to utrzymuje się względna równowaga). Powodem takiego obrazu struktury ludnościowej jest większy odpływ kobiet z terenów wiejskich. Od 65 roku życia rozpoczyna się przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn, co jest skutkiem krótszego trwania życia wśród mężczyzn.

Świadczy o tym współczynnik obciążenia demograficznego, liczony stosunkiem liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby osób w wieku produkcyjnym oraz wskaźnik obciążenia demograficznego liczony ludność w wieku przedprodukcyjnym do ludności w wieku poprodukcyjnym

W roku 2013, średnia wartość współczynnika obciążenia demograficznego w województwie wynosiła 53,2. W gminie Srokowo jest on nieco wyższy i wynosi 55,2 W analizie wskaźnika obciążenia demograficznego warto uwzględnić stosunek liczby dzieci i młodzieży (wiek przedprodukcyjny) do liczby osób starszych (wiek poprodukcyjny). Stosunek ten jest korzystniejszy w miejscowościach gdzie liczba dzieci i młodzieży do 17 roku życia jest 1,5 razy większa niż liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Najkorzystniejsza jest w miejscowościach Chojnica, Jankowice, Kolkiejmy, Skandławki, Suchodoły i Szczeciniak. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie wynosi 14,5%, a w województwie – 16,3%, w powiecie kętrzyńskim 17,6%. Oznacza to, że proces starzenia się ludności w gminie jest mniej zaawansowany niż w powiecie oraz w województwie.

Tabela nr 4 przedstawia strukturę ludności wg ekonomicznych grup wieku w miejscowościach ze wskaźnikiem i współczynnikiem obciążenia demograficznego.

L.p.	Jednostki osadnicze	liczba ludności				obciążenie demograficzne	
		ogółem	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny	¹ współczynnik	wskaźnik
1.	Bajory Wielkie	104	21	67	16	55,2	1,3
2.	Brzeźnica	52	5	37	10	40,5	0,5
3.	Chojnica	104	29	70	5	48,6	5,8
4.	Jankowice	84	20	55	9	52,7	2,2
5.	Jegławki	275	58	177	40	55,4	1,4
6.	Kałki	84	17	57	10	47,4	1,7
7.	Kąty	98	22	62	14	58,1	1,6
8.	Kolkiejmy	45	14	27	4	64,3	3,5
9.	Kosakowo	227	47	150	30	29,3	1,6
10.	Leśniewo	230	37	144	49	59,7	0,7
11.	Leśny Rów	114	14	83	17	37,3	0,8
12.	Łęknica	39	6	25	8	56,0	0,8
13.	Silec	122	14	85	23	43,5	0,6
14.	Siniec	228	43	159	35	49,1	1,2
15.	Skandławki	75	14	51	10	47,0	2,1
16.	Solanka	320	75	203	42	57,6	1,8
17.	Srokowo	1383	238	930	217	48,9	1,1
18.	Srokowski Dwór	83	12	59	12	40,7	1,0
19.	Suchodoły	34	6	25	3	36,0	2,0
20.	Szczeciniak	169	39	121	9	39,7	4,3
21.	Wikrowo	93	26	56	11	66,1	2,4
22.	Wilczyny	78	8	47	23	65,9	0,3
23.	Wólka Jankowska	22	4	16	2	37,5	2,0
24.	Wyskok	35	7	23	5	52,2	1,4
25.	Wysoka Góra	36	6	25	5	44,0	1,2
	gmina ogółem	4165	878	2684	603	55,2	1,5
	Powiat kętrzyński	11072	2192	7314	1566	51,4	1,4
	woj. warmińsko-mazurskie	1450697	279683	942867	228147	53,9	1,2

Analiza powyżej przedstawionych danych świadczy o tym, że, gmina pomimo spadku liczby ludności w ostatnim 15-leciu, o ok. 668 mieszkańców,(ok.18%) nie jest obszarem wymagającym rewitalizacji. Wszystkie wskaźniki są na poziomie zbliżonym do powiatu i województwa, a niejednokrotnie lepsze.

Podstawowym trybem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest przeprowadzenie przez gminę analiz negatywnych zjawisk, a następnie sformułowanie na podstawie tych analiz propozycji wyznaczenia tych obszarów i przedstawienie jej – wraz z analizami – radzie gminy celem podjęcia decyzji.

Art. 9. 1. Ustawy o rewitalizacji wyznacza kryteria obszaru gminy znajdującego się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności

¹ Współczynnik obciążenia demograficznego: liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Wskaźnik obciążenia demograficznego ludność w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku poprodukcyjnym

bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub*
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,*
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub*
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.*

2. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, o których mowa w ust. 1.

Analizy istniejącego i projektowanego zainwestowania (przedstawionego w poprzednich rozdziałach jednolitego tekstu) świadczą o dużym zaangażowaniu mieszkańców gminy w rozwój gospodarczy jej obszaru.

W 2008 roku zostały opracowane Plan Odnowy Miejscowości: Srokowo, Leśniewo, Kaczory, Siniec, Wysok, Wilczyny, Solanka, Brzeźnica, Bajory Małe, Bajory Wielkie, Jegławki, Kałki, Kąty, Silec, Kosakowo, które zostały przyjęte na Sesji Rady Gminy w czerwcu 2008 roku. Każdy Plan Odnowy Miejscowości został stworzony na spotkaniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołectkiej z mieszkańcami. Ma on być załącznikiem do wniosków zgłoszonych w celu uzyskania pomocy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, oraz innych programów pomocowych dla mieszkańców terenów wiejskich. Ma służyć mieszkańcom do wspólnego działania na rzecz miejscowości. Plan jest dokumentem strategicznym określa najważniejsze działania, które mieszkańcy uznali za strategiczne dla swojego otoczenia. Działania które mają pomóc w rozwiązywaniu problemów, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie cele.

Zaangażowanie się 15 miejscowości w opracowywany projekt świadczy o wysokim poziomie uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym.

III.6.1. Podstawowe standardy zagospodarowania przestrzennego przyjęte w studium gminy

- A. Wysokość zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej do 2 kondygnacji, z dopuszczeniem użytkowego poddasza, dachy dwuspadowe lub wielospadowe, kryte dachówka ceramiczna lub materiałem dachówko podobnym poza strefami konserwatorskimi.*
- B. Wysokość zabudowy turystycznej do 3 kondygnacji z dopuszczeniem użytkowego poddasza, dachy dwuspadowe lub wielospadowe, kryte dachówka ceramiczna lub materiałem dachówko podobnym poza strefami konserwatorskimi.*
- C. Wielkość działek w zabudowie mieszkaniowej nie mniej niż 1000m², w zabudowie rekreacyjnej 1500m², w zabudowie usługowej 1000 - 2000m² z możliwością większych w zależności od prowadzonej działalności usługowej,*
- D. Wielkość działek w zabudowie rzemiosła, produkcyjnej, magazynowej, składów i baz w zależności od prowadzonej działalności gospodarczej. Wysokość budynków do 2 kondygnacji.*

III.7. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

III.7.1. Funkcjonalny układ drogowy w gminie

Na podstawie uwarunkowań rozwoju gminy Srokowo przyjęto podział funkcjonalny dróg na układ:

- **nadrzędny**
- **podstawowy**
- **uzupełniający**

W układzie nadrzędnym pozostaje droga wojewódzka:

- **droga nr 650 Stara Różanka - Gołdap**

Droga wojewódzka zmodernizowana w latach 2008-2014, przy założeniu klasy G.

W związku z uwarunkowaniami środowiskowymi (aleje drzew), droga po zastosowaniu wszystkich możliwych odstępstw od normatywu posiada obecnie parametry na pograniczu klas Z i L

W układzie podstawowym obsługującym bezpośrednio wydzielone jednostki funkcjonalne znajdują się następujące drogi powiatowe :

- **Droga nr 1590N Rodele - Ogródki - Srokowo**
- **Droga nr 1584N Jeżewo - Winda - Jankowice - Srokowo**
- **Droga nr 1602N dr. nr 1725N - Lesieniec - Surwile - Kamionek Wik. - Pozezdrze**
- **Droga nr 1711N Aptynty - Asuny - Św. Kamień -Wilczyny - Srokowo**
- **Droga nr 1725N Barciany - Srokowo**
- **Droga nr 1727N Winda - Nowa Różanka**

Drogi te należy projektować (zgodnie z Dz. Ustaw podanym powyżej) w klasie Z – zbiorcza, dla której należy zabezpieczyć linie rozgraniczające szerokości 20 m.

Pozostałe drogi powiatowe i gminne tworzą w gminie układ uzupełniający.

Drogi te wymagają poprawienia stanu technicznego odcinków szczególnie ważnych dla prawidłowego funkcjonowania gminy i prawidłowej obsługi mieszkańców, będą to drogi gminne i powiatowe:

- **droga gminna nr 127025N Srokowo –Suchodoły (gr.gminy)**
- **droga powiatowa nr 1590N na odcinku Srokowo – Wólka Jankowska**
- **droga gminna 127018N prowadząca do Wólki Jankowskiej**
- **droga gminna 127019N obsługująca zabudowę rozproszoną**

oraz w miarę możliwości drogi powiatowe o nawierzchni gruntowej.

- **droga powiatowa nr 1598N na odc. Bajory Małe - Marszałki**
- **droga powiatowa nr 1600N na odc. Wysoka Góra- Karłowo**

Polityka przestrzenna gminy w zakresie komunikacji przedstawia się następująco:

- **stymulowanie rozwoju przestrzennego gminy, poprzez:**
- **zapewnienie powiązań z krajowym systemem transportowym,**
- **zapewnienie dostępności celów podróży, umożliwiające mieszkańcom gminy udział w różnych formach aktywności społeczno – gospodarczej,**
- **zapewnienie wymaganego standardu podróży (czasu i warunków jazdy),**
- **stworzenie odpowiednich warunków dowozu i wywozu surowców i produktów**
- **łagodzenie uciążliwości funkcjonowania transportu.**

Jako główne zasady przyjęto, iż obsługa zainwestowanych terenów oraz nowych przedsięwzięć budowlanych pod względem obsługi komunikacyjnej powinna następować wyprzedzająco lub co najwyżej równoległe z inwestowaniem.

Istniejący obecnie układ dróg na terenie gminy Srokowo jest zadawalający, w związku z czym poprawa układu komunikacyjnego powinna następować poprzez ciągłą modernizację istniejących dróg

Podstawowe zagadnienia polityki komunikacyjnej na szczeblu lokalnym wymagają określenia:

- **prowadzenia ruchu rowerowego – trasy lokalne nad brzegami jezior i w miejscach atrakcyjnych turystycznie,**
- **lokalizacji parkingów w miejscach atrakcyjnych dla turystów – współpraca z samorządami wojewódzkim i powiatowym,**
- **sposobu prowadzenia ruchu tranzytowego i docelowego – współpraca z samorządem wojewódzkim,**
- **modernizacji odcinków dróg gminnych i powiatowych (samorząd powiatowy) w celu usprawnienia funkcjonowania układu komunikacyjnego gminy,**
- **przeglądu dróg gminnych i powiatowych pod kątem funkcjonalności.**

III.7.2. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego we wsi Srokowo

Ulice wojewódzkie Kętrzyńska, Wiejska, Węgorzewska (droga wojewódzka nr 650) tworzą w ośrodku gminy w chwili obecnej układ nadrzędny i są dostosowane do parametrów ulic klasy Z (linie rozgraniczające minimum 20,0m, jezdnie 7,0m oraz chodniki).

Wykonano wyeliminowanie tranzytu przez Stare Miasto poprzez prowadzenie ruchu przebudowaną ulicą Wiejską.

W wyniku analiz sprecyzowano założenia dotyczące istniejących i przewidywanych problemów mieszczących się w ramach polityki komunikacyjnej, tj:

- **poprawy jakości środowiska i życia mieszkańców, w miejscach, w których w stanie istniejącym stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych standardów, gdzie ze względu na występujące obciążenia ruchem należy ograniczyć ruch kołowy – dotyczy w przyszłości obrębu Starego Miasta;**
 - **podniesienia poziomu bezpieczeństwa ruchu w szczególnie zagrożonych miejscach – jw**
- Kreowanie polityki komunikacyjnej i planowanie jej rozwoju należy do zadań samorządów. Na obecnym etapie bez współdziałania i skoordynowania zadań planistycznych przez wszystkie szczeble samorządowe realizacja zaproponowanych rozwiązań będzie utrudniona, gdyż priorytety w zakresie polityki komunikacyjnej na poszczególnych szczeblach mogą być różne.**

III. 8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Gospodarka wodna

Dość dobre warunki hydrogeologiczne i dobra jakość wód wgłębnych dają podstawy do programowania zbiorowego zaopatrzenia w wodę wszystkich jednostek osadniczych i kompleksów turystycznych z wodociągów zbiorowych grupowych. Wykorzystane do tego celu powinny być w maksymalnym stopniu istniejące, wydajne odwierty studzienne i istniejąca infrastruktura techniczna.

1. W celu ochrony środowiska jak również podniesienia standardu życia ludności zamieszkałej oraz istniejącej i projektowanej bazy turystycznej, należy dążyć do objęcia całej ludności gminy siecią wodociągową zbiorczą.

2. Na terenach zlewni jezior, wraz z rozwojem zainwestowania, konieczne jest uzupełnienie sieci wodociągowych równoległe z rozbudową systemów kanalizacji sanitarnej.

Gospodarka ściekowa

Specyfikacja terenu, budowa geologiczna, rodzaj zagospodarowania przestrzennego oraz dosyć wysokie wymagania w zakresie ochrony środowiska wymagają uwzględnienia w gospodarce ściekowej poniższych zasad:

- 1. Zaleca się w pierwszym etapie uzupełnienie systemu gospodarki ściekowej w miejscowościach położonych na terenach wrażliwych na antropopresję. Na terenach tych nie dopuszcza się innych rozwiązań gospodarki ściekowej zagrażających akwenum jeziornym. W szczególności na obszarach już zainwestowanych i przewidywanych do zainwestowania konieczna jest rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej.**
- 2. Przyjmuje się zasadę skanalizowania docelowo wszystkich większych miejscowości gminy z przesylem do istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w Srokowie i wariantowo projektowanej w Brzeźnicy.**
3. Ze względów ekonomicznych przyjmuje się, że nowoprojektowane oczyszczalnie mogą powstać w miejscowościach lub skupiskach turystycznych, w których obliczeniowa ilość ścieków w perspektywie wyniesie $\geq 50 \text{ m}^3/\text{d}$.
4. Wszystkie nowopowstające obiekty utylizacji ścieków powinny mieć punkt zlewny dla ścieków dowożonych z miejscowości mniejszych.
5. Z uwagi na atrakcyjność terenu i jego położenie nie powinno się dopuszczać do powstawania lokalnych wylewisk ścieków. Wszystkie produkowane na terenie gminy ścieki bytowo-gospodarcze winny być oczyszczone w oczyszczalniach o odpowiednim stopniu redukcji zanieczyszczeń.
6. Na terenach odpornych na antropopresję dopuszcza się stosowanie systemów utylizacji indywidualnej po uprzednich szczegółowych badaniach hydrogeologicznych wskazujących możliwości odprowadzenia ścieków oczyszczonych w grunt. Dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych na powyższych terenach.

Gospodarka gazowa

Gmina Srokowo zaopatrywana jest w paliwo gazowe z gazociągu stalowego wysokiego ciśnienia o średnicy DN 150 PN 6,3 MPa relacji Kętrzyn – Węgorzewo. W okolicy miejscowości Srokowo zlokalizowane jest odejście o średnicy DN 100 PN 6,3 MPa od w/w gazociągu zasilające stację gazową wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q=1500 \text{ Nm}^3/\text{h}$ (stacja redukcyjno-pomiarowa I^o). Od powyższej stacji gazowej wysokiego ciśnienia rozprowadzona jest sieć gazowa średniego ciśnienia zasilająca w paliwo gazowe odbiorców gazu zamieszkujących gminy Srokowo oraz Barciany.

Miejscowość Srokowo zasilana jest ze stacji gazowej gazociągami średniego ciśnienia PE o średnicy DN 160 mm, który następnie po zmianie średnicy na 125 mm zaopatruje w gaz miejscowość Kosakowo. Z miejscowości Kosakowo do miejscowości Barciany przebiega gazociąg średniego ciśnienia PE o średnicy DN 110 mm zasilając po drodze miejscowości Jegławki i Wikrowo. Od stacji gazowej w/c $Q=1500 \text{ Nm}^3/\text{h}$ w kierunku miejscowości Solanka wybudowany jest gazociąg średniego ciśnienia PE o średnicy 110 mm.

Do miejscowości zgazyfikowanych na terenie gminy Srokowo należą: Srokowo, Kosakowo, Jegławki i Solanka. Przez miejscowość Wikrowo przebiega gazociąg średniego ciśnienia PE o średnicy DN 110 mm, tym samym istnieje możliwość przyłączenia do sieci gazowej nowych odbiorców gazu. Sieć gazowa zlokalizowana na terenie gminy Srokowo jest w dobrym stanie technicznym.

Gospodarka gazowa nie stanowi bariery rozwojowej gminy. Przewiduje się w miarę rozwoju przestrzennego poszczególnych wsi, ich sukcesywne wyposażenie w sieć gazową. Zaopatrzenie w gaz na cele grzewcze i bytowo-gospodarcze, może przyczynić się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

W zakresie rozwoju systemów gazowych na terenie gminy, działania kierunkowe powinny odbywać się z zachowaniem zasad określonych w przepisach odrębnych.

Gospodarka cieplna

Gospodarka cieplna na terenach zlokalizowanych poza zasięgiem występowania sieci gazowej, na których do celów grzewczych wykorzystywany jest także gaz ziemny, oparta jest przede wszystkim o kotłownie lokalne i paleniska indywidualne opalane paliwem stałym. Są to często obiekty wyeksploatowane, stanowiące stałe źródło zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Należy dążyć do sukcesywnej ich eliminacji lub modernizacji z przechodzeniem na paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi. Zastępowanie węgla powinno być jednym z priorytetów w zakresie zaopatrzenia w ciepło, jak również wykorzystanie w tym celu odnawialnych źródeł energii.

Elektroenergetyka

Obszar Gminy Srokowo usytuowany jest na terenie działania ENERGA – OPERATOR SA Oddział w Olsztynie Rejon Energetyczny Kętrzyn.

Zaopatrzenie w energię elektryczną Gminy odbywa się ze stacji 110/15 kV Kętrzyn, Węgorzewo, Korsze poprzez PZ SROKOWO 15/15 kV pracujący w relacji linii 15 kV.

PZ SROKOWO sterowany jest drogą radiową z punktów dyspozytorskich ENERGA – OPERATOR S.A. Wyposażony jest w rozdzielnię 15 kV, z której wyprowadzone są linie rozdzielcze 15 kV przebiegające przez teren gminy, drugostronnie włączone do GPZ 110/15 Kętrzyn, GPZ 110/15 kV Węgorzewo, PZ 15/15 kV BARCIANY i PZ 15/15 kV APTYNTY.

Energia elektryczna do odbiorców doprowadzana jest, w większości poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV promieniowo podłączone do sieci rozdzielczej 15 kV.

Przez teren Gminy nie przebiega linia napowietrzna wysokiego napięcia.

Zarówno konfiguracja sieci elektroenergetycznej jak i stan urządzeń zasilających zapewnia wystarczającą dyspozycyjność i duże możliwości przesyłowe, gwarantujące właściwe zabezpieczenie potrzeb elektroenergetycznych gminy.

Na większości obszaru gminy, ewentualne plany inwestycyjne wymagające zabezpieczenia elektroenergetycznego można realizować po wykonaniu lokalnych dowiązań do istniejącej sieci SN 15 kV i wybudowaniu stacji 15/0,4 kV w zależności od potrzeb.

System oświetlenia ulic

System oświetlenia ulic poszczególnych miejscowości gminy powinien być systematycznie modernizowany w szczególności poprzez zastosowanie nowych technologii opartych np. na diodach LED.

Telekomunikacja

Ustala się konieczność zabezpieczenia technicznej i przestrzennej dostępności do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej poprzez możliwości:

- **lokalizowania sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych jak i w nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej,**
- **objęcia terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej,**
- **rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i w regionie.**

Dzięki realizacji projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” obejmującego m.in. gminę Srokowo przewiduje się wzrost liczby inwestycji związanych z doprowadzeniem infrastruktury do odbiorców końcowych w tym klientów indywidualnych i przedsiębiorstw. Tym samym ograniczone zostanie zjawisko tzw. „wykluczenia cyfrowego”.

Gospodarka odpadami

Gmina Srokowo zrzeszona jest w Mazurskim Związku Międzygminnym - Gospodarka Odpadami. Obszar miast i gmin go współtworzących został podzielony na dwa sektory:

- Sektor I obejmujący obszar miast i gmin: Banie Mazurskie, Budry, Pozezdrze, Srokowo, Węgorzewo,
- Sektor II obejmujący obszar miast i gmin: Giżycko, Kruklanki, Miłki, Orzysz, Ryn, Wydminy.

Cały strumień odpadów komunalnych z obszaru miast i gmin wchodzących w skład Mazurskiego Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami trafia do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), którą dla północno-wschodniego regionu gospodarki odpadami komunalnymi województwa warmińsko - mazurskiego jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o. zlokalizowany w miejscowości Spytkowo w gminie Giżycko.

W miejscowościach Orzysz, Węgorzewo, Giżycko, Ryn oraz przy Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Spytkowie zostały utworzone punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). W ramach systemu organizowane są zbiórki m.in. odpadów wielkogabarytowych oraz „elektro odpadów”.

Na terenie gminy Srokowo znajduje się nieczynne składowisko odpadów zlokalizowane w miejscowości Srokowo, które jest zrekultywowane.

Odnawialne źródła energii

Na terenie gminy ustala się możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (zgodnie z ustawą prawo energetyczne).

Ustala się możliwość realizacji odnawialnych źródeł energii zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Nie wyznacza się terenów pod realizację odnawialnych źródeł energii powyżej 100KW z uwagi na brak akceptacji społecznej na tego typu inwestycje głównie energii wiatrowej

Celem Strategii Rozwoju Energetyki Odnawialnej przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2000 r., Polityki Energetycznej Polski do 2025 r., przyjętej przez Radę Ministrów 4 stycznia 2005 r. oraz przyjętej również przez Radę Ministrów w 2003 roku Polityki Klimatycznej Polski – Strategie redukcji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020., jest zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 r. i do 9% w 2020 roku. Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) ułatwi przede wszystkim osiągnięcie założonych w polityce ekologicznej celów w zakresie obniżenia emisji zanieczyszczeń odpowiedzialnych za zmiany klimatyczne oraz substancji zakwaszających.

Lokalizowanie na terenie gminy ogniw fotowoltaicznych może być realizowane na terenach przewidzianych w planach miejscowych pod produkcję, bazy i przemysł, oraz na terenach rolnych zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisami odrębnymi (w tym prawo budowlane). Na terenie gminy wszystkie rzeki mają małe przepływy. Jedynie w przypadku uruchomienia Kanału Mazurskiego (różnica między jez. Mamry, a rzeką Łyną wynosi 111m) byłaby możliwość wykorzystania spadków przy śluzach do lokalizacji elektrowni wodnych.

Spodziewane wody geotermalne mogą mieć temperaturę maksymalnie do około 45 - 50° i ich ewentualne wykorzystanie do ogrzewania prawdopodobnie wymagać będzie zastosowania pomp ciepłych.

Część gminy położona jest w zasięgu potencjalnego występowania gazu łupkowego. Z uwagi na położenie obszarów chronionych na terenie gminy tylko środkowy pas terenu gminy jest potencjalnie możliwy do wydobywania gazu łupkowego.

III.9. PODSTAWOWE ELEMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

III.9.1. Lista ważniejszych zadań dla realizacji celów publicznych

W zakresie obsługi ludności:

- utworzenie placówki opiekuńczej dla ludzi starych (np. dziennego domu pomocy społecznej);

- budowa urządzeń rekreacyjno-wypoczynkowych na projektowanych w studium terenach;
- remont zabytkowego spichlerza i adaptacja pomieszczeń na muzeum i salon wystawowy malarstwa z pracami plenerowymi.
- oraz inne działania wynikające z poniższej tabeli

W zakresie komunikacji:

Do zadań wykonywanych przez samorząd wojewódzki należą:

- modernizacja do klasy Z oraz utrzymanie drogi wojewódzkiej,
- budowa parkingów przy tej drodze,
- budowa chodników jw.

Do zadań wykonywanych przez samorząd powiatowy należy:

- modernizacja do klasy Z dróg w układzie podstawowym oraz ich utrzymanie, w tym przebudowa **drogi Srokowo - Jankowice**

- budowa parkingów przy tych drogach.

Do zadań wykonywanych przez samorząd gminny należy:

Lp.	Numer działki	Pow. [ha]	Położenie - obręb	Uwagi
1	10/5	0,193 ha	Brzeźnica	Lokalizacja oczyszczalni ścieków dla miejscowości Brzeźnica i Kałki.
2	240	0,20 ha	Bajory	Lokalizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Bajory Małe dla miejscowości Bajory Małe i Bajory Wielkie.
Razem		0,393 ha		

- prowadzenie ruchu rowerowego – trasy lokalne nad brzegami jezior i w miejscach atrakcyjnych turystycznie,
- lokalizacja parkingów w miejscach atrakcyjnych dla turystów – współpraca z samorządami wojewódzkim i powiatowym,
- modernizacja odcinków dróg gminnych i powiatowych (samorząd powiatowy) w celu usprawnienia funkcjonowania układu komunikacyjnego gminy.

W zakresie infrastruktury technicznej:

- **budowa oczyszczalni ścieków w Brzeźnicy;**
- **rozbudowa systemu gospodarki ściekowej ze szczególnych uwzględnieniem miejscowości położonych w północnej części gminy;**
- **opracowanie koncepcji gazyfikacji gminy wraz z jej sukcesywną realizacją.**

III.9.2. Polityka w zakresie sporządzania planów miejscowych.

Na terenie gminy Srokowo postuluje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w miejscowościach o spodziewanym ruchu budowlanym. Należą do nich: miejscowości Brzeźnica, Kosakowo, Wilczyny, Chojnica, Siniec, Szczeciniak. Poza wymienionymi miejscowościami Rada Gminy może podjąć uchwałę na opracowanie planów miejscowych na innym obszarze jeżeli będzie to wynikało z interesów gminy.

III.9.3. Polityka gospodarki nieruchomościami gminnymi.

Prowadzenie prawidłowej gospodarki nieruchomościami jest możliwe, gdy Samorząd Gminy posiada odpowiednie zasoby gruntów na obszarach o wzmożonym ruchu inwestycyjnym. Są one także niezbędne dla realizacji celów publicznych.

W związku z powyższym Samorząd Gminy celem powiększenia zasobów gruntów komunalnych powinien koncentrować się na:

- nabywaniu gruntów w rejonach, w których będą podjęte uchwały o sporządzaniu planów miejscowych,
- nabywanie nieruchomości po korzystnych cenach z wolnego rynku,
- korzystanie z prawa pierwokupu, na terenach objętych działaniami w strategii gminy.

III.9.4. Polityka przestrzenna związana z obronnością i bezpieczeństwem państwa

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 maja 2004 r. w sprawie sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z dnia 2 czerwca 2004 r.) i na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 467 z późniejszymi zmianami) przyjmuje się następujące kierunki polityki przestrzennej w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa na obszarze gminy Srokowo:

W związku z tym, że od właściwych organów wojskowych, ochrony granic i bezpieczeństwa państwa nie wpłynęły wnioski i nie zgłoszono potrzeb w ww. zakresie, przyjmuje się kierunki polityki przestrzennej określone w ww. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury.

Potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa uwzględnione są w następujących zagadnieniach, które obejmuje studium gminy:

- wyznaczenie strefy ochronnej od terenów zamkniętych na terenie gminy;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji;
- kierunki rozwoju w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną;
- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy;
- obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujące w gminie

IV. INTERPRETACJA NIEKTÓRYCH POJĘĆ PRZYJĘTYCH W STUDIUM GMINY

Agroturystyka

Dodatkowa działalność gospodarcza w dziedzinie turystyki w oparciu o gospodarstwo rolne, zabezpieczająca miejsca noclegowe i wyżywienie.

Antropopresja

Działalność człowieka powodująca zmiany w środowisku przyrodniczym. Antropopresja ma na ogół skutki negatywne np. zanieczyszczenie wód, powietrza, hałas, wyrąb lasów itp.

Interesie publicznym - należy przez to rozumieć uogólniony cel dążeń działań, uwzględniających zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym;

Inwestycji celu publicznego - należy przez to rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

Infrastruktura techniczna –

Należy przez to rozumieć obiekty i urządzenia techniczne służące zaspokajaniu potrzeb bytowych i gospodarczych w danym układzie osadniczym, na które składają się : system komunikacji i transportu (drogi, ulice, itp.) oraz uzbrojenia (wodociągi i kanalizacja, sieci energetyczne i telekomunikacyjne, itp.),

jednostka osadnicza oznacza skupisko istniejącej zabudowy posiadające funkcje mieszkania, pracy i wypoczynku, której przypisana jest określona nazwa.

nowa zabudowa może być realizowana w nawiązaniu do istniejących jednostek osadniczych oznacza, że nowa zabudowa powiązana jest z istniejącą jednostką osadniczą wspólnym systemem uzbrojenia w infrastrukturę techniczną jak zaopatrzenie w wodę, kanalizację sanitarną, energię elektryczną i system komunikacyjny i oddalona od niej na mniej niż 250,00 m.

parametrach i wskaźnikach urbanistycznych - należy przez to rozumieć parametry i wskaźniki ustanawiane w dokumentach planistycznych, zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 10 ust. 4, art. 16 ust. 2 i art. 40;

standardach - należy przez to rozumieć zbiory i zakresy wymagań dotyczących opracowań i dokumentów planistycznych oraz zasady stosowania w nich kategorii i parametrów dotyczących zagospodarowania przestrzennego;

Struktura przestrzenna zabudowy wsi, którą stanowi:

- **zabudowa skupiona** charakteryzująca się znacznym stopniem skupienia zabudowy i wyraźnym kształtem obrysu zewnętrznego. Z reguły stanowią ją jednostki osadnicze z ciągłą, zwartą zabudową w większości ukształtowane historycznie na zabytkowym układzie drogowym z częścią usługową, produkcyjną i mieszkalną;
- **zabudowa rozproszona** charakteryzująca się małym stopniem skupienia bez wyraźnego obrysu zewnętrznego. Jest to z reguły zabudowa mieszkalno – produkcyjna powiązana bezpośrednio z miejscem pracy tj. rolna, rybacka lub leśna.

Turystyka alternatywna - *Jest rodzaj turystyki preferujący, w odróżnieniu od turystyki masowej, ścisły związek turystów ze społecznościami miejscowymi, wykorzystuje walory regionów recepcyjnych (nie budowlanych) oraz istniejącej zabudowy w taki sposób, aby w największym stopniu zachować środowisko przyrodnicze. Głównym celem jest poznanie kultury ożywionej lub nieożywionej, jak również historii, gospodarki i sposobu życia mieszkańców odwiedzanego kraju lub regionu. Do tego rodzaju turystyki można zaliczyć także plenery malarskie.*

Rolnictwo ekologiczne (zintegrowane)

Rolnictwo ekologiczne polega na wykorzystaniu zasad funkcjonowania agrosystemów i krajobrazu rolniczego. Rolnictwo to dopuszcza stosowanie środków chemicznych, ale po uprzednim rozpoznaniu niezbędnych potrzeb i właściwych proporcji.

Najważniejszymi cechami rolnictwa ekologicznego są :

- kompleksowy sposób traktowania procesów przyrodniczych, z którymi wiąże się produkcja rolna,
- zamknięty obieg substancji w obrębie gospodarstwa ze zróżnicowaną strukturą produkcyjną
- duża dbałość o glebę i dobre odżywienie organizmów ją zamieszkujących

W rolnictwie ekologicznym podstawową zasadą jest prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, a nie zakaz intensywnej produkcji.

Usługi komercyjne - należy przez to rozumieć usługi o charakterze rynkowym, nastawione na osiągnięcie zysku;

Usługi nieuciążliwe - należy przez to rozumieć usługi związane z obiektami nie zaliczanymi do szczególnie pogarszających stan środowiska i zdrowia ludzi lub mogących pogorszyć stan środowiska, nie emitujące nieprzyjemnych zapachów, widocznych dymów i oparów, nie wymagające składowania odpadów na otwartej przestrzeni, a także nie generujące hałasu o dużym natężeniu w porze nocnej (np. lokale gastronomiczne z działalnością nocną) oraz nie powodujące innych uciążliwości poza granicami nieruchomości;

Usługi oświaty - należy przez to rozumieć w szczególności przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum;

Usługi publiczne - należy przez to rozumieć usługi mające na celu realizację celów publicznych.

V. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH OBJĘTYCH OCHRONĄ WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

Obiekty wpisane do Rejestru Zabytków na terenie gminy Srokowo (poza miejscowością Srokowo)

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Brzeźnica	Pałac	A-2998	25 stycznia 1990r.
2.	Brzeźnica	Park krajobrazowy	A-3252	23 grudnia 1991r.
3.	Brzeźnica	Zespół dworsko-folwarczny (15 obiektów)	A-3412	2 listopada 1992r.
4.	Jegławki	Park	A-1500	5 grudnia 1983r.
5.*	Jegławki	Zespół pałacowo-folwarczny	A-3416	9 listopada 1992r.
6.	Kałki	Park	A-3251	23 grudnia 1991r.
7.	Kałki	Pałac	A-2999	25 stycznia 1990r.
8.	Kąty	Założenie dworsko-parkowe	A-4238	14 października 2002r.
9.	Kolkiejmy	Park dworski	A-1499	5 grudnia 1983r.
10.	Kolkiejmy	Dwór	A-3414	5 listopada 1992r.
11.	Kosakowo	Dzwonnica	A-739	10 grudnia 1968 r.
12.	Sinieć	Park krajobrazowy	A-3347	7 kwietnia 1992r.
13.	Skandławki	Park	A-3349	7 kwietnia 1992r.
14.	Skandławki	Pałac wraz z najbliższym otoczeniem obejmującym działkę	A-4474	17 września 2007r.
15.*	Solanka	Zespół dworsko-parkowy	A-4257	2 lipca 2003r.
16.	Szczeciniak	Park krajobrazowy	A-3346	7 kwietnia 1992r.
17.	Wikowo	Park dworski	A-1497	5 grudnia 1983r.

*lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium.

Obiekty wpisane do Rejestru Zabytków w miejscowości Srokowo*

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Srokowo			Układ urbanistyczny z zabudową	A-378	1 sierpnia 1957r.
2.	Srokowo	Barciańska	2	Dom	A-2103	14 sierpnia 1987r.
3.	Srokowo	Barciańska	4	Dom	A-374 i A-2118	1 sierpnia 1957r., 14 sierpnia 1987r.
4.	Srokowo	Barciańska	5	Dom	A-373	1 sierpnia 1957r.
5.	Srokowo	Barciańska	6	Dom	A-2122	14 sierpnia 1987r.
6.	Srokowo	Barciańska	7	Dom	A-2123	14 sierpnia 1987r.
7.	Srokowo	Barciańska	10	Dom	A-380	1 sierpnia 1957r.
8.	Srokowo	Barciańska	15	Dom	A-2104	14 sierpnia 1987r.
9.	Srokowo	Barciańska	17	Dom	A-2105	14 sierpnia 1987r.
10.	Srokowo	Barciańska	19	Dom	A-2087	14 sierpnia 1987r.
11.	Srokowo	Chopina	1	Dom	A-2124	14 sierpnia 1987r.
12.	Srokowo	Chopina	2	Dom	A-2125	14 sierpnia 1987r.
13.	Srokowo	Chopina	3	Dom	A-371	1 sierpnia 1957r.
14.	Srokowo	Chopina	4	Dom	A-370	1 sierpnia 1957r.
15.	Srokowo	Chopina	5	Dom	A-2126	14 sierpnia 1987r.

16.	Srokowo	Chopina	6	Dom	A-372	1 sierpnia 1957r.
17.	Srokowo	Chopina	7	Dom	A-369	1 sierpnia 1957r.
18.	Srokowo	Chopina	9	Dom	A-2097	14 sierpnia 1987r.
19.	Srokowo	Chopina	10	Dom	A-368	1 sierpnia 1957r.
20.	Srokowo	Chopina	11	Dom	A-367	1 sierpnia 1957r.
21.	Srokowo	Leśna	1	Willa	A-2095	14 sierpnia 1987r.
22.	Srokowo	Lipowa		Kaplica cmentarna na cmentarzu	A-2120	14 sierpnia 1987r.
23.	Srokowo	Łąkowa		Kościół ewangelicko - augsburski	A-2128	14 sierpnia 1987r.
24.	Srokowo	Piekarska	3	Dom	A-2116	14 sierpnia 1987r.
25.	Srokowo	Piekarska	4	Dom	A-2088	14 sierpnia 1987r.
26.	Srokowo	Piekarska	5	Budynek plebani parafii rzymsko-katolickiej	A-2121	14 sierpnia 1987r.
27.	Srokowo	Pl. Rynkowy	1	Ratusz	A-360	1 sierpnia 1957r.
28.	Srokowo	Pl. Rynkowy		Spichlerz	A-366	1 sierpnia 1957r.
29.	Srokowo	Pl. Rynkowy	10	Dom	A-2090	14 sierpnia 1987r.
30.	Srokowo	Pl. Rynkowy	12	Dom	A-2091	14 sierpnia 1987r.
31.	Srokowo	Pl. Rynkowy	13	Dom	A-2092	14 sierpnia 1987r.
32.	Srokowo	Strzelecka	1	Dom	A-2093	14 sierpnia 1987r.
33.	Srokowo	Traugutta	2	Kościół Podwyższenia Św. Krzyża	A-365 i A-1166	1 sierpnia 1957r.
34.	Srokowo	Traugutta	5	Dom	A-2094	14 sierpnia 1987r.
35.	Srokowo	Wileńska	2	Dom	A-4017	17 listopada 1997r.
36.	Srokowo	Wileńska	5	Dom	A-2106	14 sierpnia 1987r.
37.	Srokowo	Wileńska	6	Dom	A-2096	14 sierpnia 1987r.
38.	Srokowo	Wileńska	8	Dom	A-2086	14 sierpnia 1987r.
39.	Srokowo	Wileńska	11	Dom	A-2098	14 sierpnia 1987r.
40.**	Srokowo			Ruiny wieży widokowej tzw. wieży Bismarcka z otoczeniem: parkiem i pamiątkowym głazem oraz z częścią działki	A-4359	27 listopada 2006r.
41.	Srokowo			Obora (<i>nie istnieje, rozebrana</i>)	A-910	18 maja 1968r.
42.	Srokowo	Pl. Rynkowy	9	Dom (<i>nie istnieje taki adres</i>)	A-2089	14 sierpnia 1987r.

*lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium

(**z wyjątkiem obiektu nr 40 leżącego poza granicami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i oznaczonego na rysunku Studium).

Stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków na terenie gminy Srokowo

Lp.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stanowiska w miejscowości	Nr na obszarze AZP	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Bajory Wielkie	13-71	II	16	C-129	5 sierpnia 1983 r.
2.*	Jegławki	14-70	I	65	C-207	5 lutego 1996 r.
3.*	Srokowo	15-71	I	53	C-167	1 września 1992 r.
4.	Wilczyny	14-70	I	4	C-117	30 października 1973 r.

* lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium.

Wykaz pozostałych stanowisk archeologicznych na terenie Gminy Srokowo

Lp.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stanowiska w miejscowości	Nr na obszarze AZP	Uwagi
1.	Bajory Małe	13-71	IV	8	
2.	Bajory Małe	13-71	III	9	
3.	Bajory Małe	13-71	I	18	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
4.	Bajory Małe	13-71	III	20	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
5.	Bajory Małe	13-71	II	19	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
6.	Bajory Wielkie	13-71	I	5	
7.	Bajory Wielkie	13-71	II	4	
8.	Bajory Wielkie	13-71	I	17	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
9.	Brzeźnica	12-71	I	3	
10.	Brzeźnica	12-71	III	2	
11.	Brzeźnica	12-71	IV	4	
12.	Brzeźnica	13-71	VII	2	
13.	Brzeźnica	12-71	II	6	
14.	Brzeźnica	13-71	VI	1	
15.	Brzeźnica	12-71	V	1	
16.	Brzeźnica	13-71	VIII	3	
17.	Chojnica	15-71	I	34	
18.	Chojnica	16-70	II	17	
19.	Chojnica	16-70	III	18	
20.	Jankowice	15-70	II	50	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
21.	Jankowice	15-70	III	5	
22.	Jankowice	15-70	V	29	
23.	Jankowice	15-70	IV	6	
24.	Jankowice	15-70	VI	1	
25.	Jankowice	15-70	XI	9	
26.	Jankowice	15-70	X	7	
27.	Jankowice	15-70	XIII	30	
28.	Jankowice	15-70	VIII	2	
29.	Jankowice	15-70	IX	3	
30.	Jankowice	15-70	XII	20	
31.	Jankowice	15-70	I	49	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
32.	Jankowice	15-70	VII	4	
33.	Jegławki	14-70	III	36	
34.	Jegławki	14-70	VII	34	
35.	Jegławki	14-70	VIII	35	
36.	Jegławki	14-70	X	38	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
37.	Jegławki	14-70	VI	33	
38.	Jegławki	14-70	XI	39	
39.	Jegławki	14-70	IX	37	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
40.	Jegławki	14-70	V	11	
41.	Jegławki	14-70	II	66	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
42.	Jegławki	14-70	IV	32	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
43.	Kalki	13-70	I	11	
44.	Kąty	16-70	II	19	
45.	Kąty	16-70	I	7	
46.	Kolkiejmy	14-70	I	64	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
47.	Kolkiejmy	14-70	II	54	
48.	Kolkiejmy	14-70	III	53	
49.	Kosakowo	14-70	XII	57	
50.	Kosakowo	14-70	I	71	

*Zmiana studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo.
Jednolity tekst*

51.	Kosakowo	15-70	XVI	47	
52.	Kosakowo	14-70	VIII	9	
53.	Kosakowo	14-70	XV	14	
54.	Kosakowo	14-70	XI	56	
55.	Kosakowo	14-70	X	42	
56.	Kosakowo	14-70	IV	1	
57.	Kosakowo	14-70	V	3	
58.	Kosakowo	14-70	XIV	13	
59.	Kosakowo	14-70	VI	6	
60.	Kosakowo	14-70	XIII	12	
61.	Kosakowo	14-70	IX	40	
62.	Kosakowo	14-70	VII	10	
63.	Kosakowo	14-70	II	41	
64.	Kosakowo	14-70	III	2	
65.	Księży Dwór	15-71	I	56	stanowisko archiwalne – nie oznaczono na rysunku Studium
66.	Leśniewo	15-71	XI	44	
67.	Leśniewo	15-71	XII	45	
68.	Leśniewo	15-71	X	46	
69.	Leśniewo	15-71	XX	2	
70.	Leśniewo	15-71	VI	3	
71.	Leśniewo	15-71	I	57	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
72.	Leśniewo	15-71	II	58	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
73.	Leśniewo	15-71	III,IV	59-60	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
74.	Leśniewo	15-71	XVII	25	
75.	Leśniewo	15-71	XVIII	26	
76.	Leśniewo	15-71	XIX	38	
77.	Leśniewo	15-71	XXI	40	
78.	Leśniewo	15-71	V	39	
79.	Leśniewo	15-71	XIII	19	
80.	Leśniewo	15-71	XIV	22	
81.	Leśniewo	15-71	XV	23	
82.	Leśniewo	15-71	XVI	24	
83.	Leśniewo	15-71	IX	4	
84.	Leśniewo	15-71	VII	37	
85.	Leśniewo	15-71	VIII	16	
86.	Leśny Rów	15-71	IV	28	
87.	Leśny Rów	15-71	V	5	
88.	Leśny Rów	15-71	VI	14	
89.	Leśny Rów	15-71	III	43	
90.	Leśny Rów	15-71	II	30	
91.	Leśny Rów	15-71	I	20	
92.	Łęknica	13-70	I	7	
93.	Łęknica	13-70	IV	12	
94.	Łęknica	13-70	III	9	
95.	Łęknica	13-70	V	13	
96.	Łęknica	13-70	II	2	
97.	Łęknica	13-70	VI	1	
98.	Silec	15-71	I	29	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
99.	Siniec	16-70	XIV	20	
100.	Siniec	16-71	IX	11	
101.	Siniec	16-71	V	5	
102.	Siniec	16-71	XI	13	
103.	Siniec	16-71	I	1	
104.	Siniec	16-71	VII	9	
105.	Siniec	16-71	III	3	
106.	Siniec	16-71	X	12	
107.	Siniec	16-71	II	2	
108.	Siniec	16-71	VI	8	
109.	Siniec	16-71	XIII	30	
110.	Siniec	16-71	VIII	10	
111.	Siniec	16-71	XII	29	
112.	Siniec	16-71	IV	4	
113.	Skandławki	13-70	II	6	
114.	Skandławki	14-70	III	55	

*Zmiana studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo.
Jednolity tekst*

115.	Skandławki	13-70	I	8	
116.	Solanka	16-71	V	16	
117.	Solanka	16-71	VII	18	
118.	Solanka	16-71	VI	17	
119.	Solanka	16-71	II	7	
120.	Solanka	16-71	VIII	19	
121.	Solanka	16-71	III	14	
122.	Solanka	16-71	I	6	
123.	Solanka	16-71	IV	15	
124.	Srokowo	15-71	II	54	
125.	Srokowo	15-71	XV	6	
126.	Srokowo	15-71	III	55	stanowisko archiwalne – nie oznaczono na rysunku Studium
127.	Srokowo	15-71	XXIV	42	
128.	Srokowo	15-71	XXIII	41	
129.	Srokowo	14-71	VIII	19	
130.	Srokowo	14-71	X	23	
131.	Srokowo	14-71	IX	20	
132.	Srokowo	15-71	XVI	7	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
133.	Srokowo	15-71	XVII	12	
134.	Srokowo	15-71	XIV	1	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
135.	Srokowo	15-71	XVIII	13	
136.	Srokowo	15-71	XX	18	
137.	Srokowo	15-71	XXI	21	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
138.	Srokowo	14-71	VII	15	
139.	Srokowo	15-71	XXVIII	51	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
140.	Srokowo	15-71	XXIX	52	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
141.	Srokowo	15-71	XXII	36	
142.	Srokowo	14-71	VI	14	lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium
143.	Srokowo	14-71	V	13	
144.	Srokowo	14-71	IV	12	
145.	Srokowo	15-71	XI	17	
146.	Srokowo	15-71	XIII	48	
147.	Srokowo	15-71	XXV	27	
148.	Srokowo	15-71	XII	47	
149.	Srokowo	15-71	XIX	15	
150.	Srokowo	15-71	XXVI	49	
151.	Srokowo	15-71	XXVII	50	
152.	Srokowski Dwór	14-71	I, II	24, 25	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
153.	Srokowski Dwór	14-71	IV	21	
154.	Srokowski Dwór	14-71	V	16	
155.	Srokowski Dwór	14-71	III	18	
156.	Stare Jegławki	14-70	I	67	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
157.	Wikrowo	14-70	I	24	
158.	Wikrowo	14-70	III	23	
159.	Wikrowo	14-70	IV	22	
160.	Wikrowo	14-70	II	21	
161.	Wilcza Wólka	14-70	I, II	72-73	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
162.	Wilczyny	13-70	XIII	14	
163.	Wilczyny	14-70	III	68	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
164.	Wilczyny	14-71	XIV	17	

165.	Wilczyny	14-70	IV	69	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
166.	Wilczyny	14-70	XI	8	
167.	Wilczyny	14-70	X	61	
168.	Wilczyny	14-70	VIII	60	
169.	Wilczyny	14-70	VII	62	
170.	Wilczyny	14-70	V	5	
171.	Wilczyny	14-70	XII	7	
172.	Wilczyny	14-70	IX	58	
173.	Wilczyny	14-70	VI	59	
174.	Wilczyny	14-70	II	70	stanowisko archiwalne - nie oznaczono na rysunku Studium
175.	Wyskok	12-71	I	5	
176.	Wyskok	13-71	II	10	
177.	Wysoka Góra	14-71	I	11	

Zabytkowe cmentarze i mogiły ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

L.p.	Miejscowość	Lokalizacja	Czas powstania
1.	Bajory Małe	Cmentarz na południowym skraju wsi, przy drodze do wsi Marszałki	XIX w.
2.	Bajory Wielkie	Cmentarz ok. 200 m na zachód od wsi, za szkołą	XIX w.
3.	Bajory Wielkie	Cmentarz ok. 1 km na zachód od wsi, za kanałem	XIX w.
4.	Brzeźnica	Cmentarz ok. 2 km na południe od wsi, przy drodze do Bajor Wielkich	XIX w.
5.	Brzeźnica	Cmentarz ok. 600 m na południowy-zachód od wsi, w kierunku wsi Kałki	XIX w.
6.*	Chojnica	Cmentarz ok. 1 km na południowy - zachód od wsi, w polu (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
7.	Chojnica	Cmentarz ok. 1 km na południowy-wschód od wsi, na zach. skraju kępy drzew w polu	XIX w.
8.	Jankowice	Cmentarz na południowo-wschodnim skraju wsi	XIX w.
9.*	Jegławki	Cmentarz na południowym skraju parku dworskiego, przy strudze (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
10.**	Jegławki	Cmentarz na południowo-wschodnim skraju wsi	XIX w.
11.	Kałki	Cmentarz, mogiła wojenna z 1914r. ok. 1,5 km na południe od wsi, na skraju lasu przy zabytkowym dębnie	XIX w.
12.	Kosakowo	Cmentarz ok. 400 m na północny-wschód od wsi; w północnej części zagajnika	XIX w.
13.	Księży Dwór	Cmentarz ok. 100 m na wschód od wsi	XIX w.
14.*	Księży Dwór	Cmentarz ok. 100 m na północny-wschód od gospodarstwa, w polu (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
15.	Leśniewo	Cmentarz ok. 300 m na zachód od wsi, przy wieży telefonii komórkowej	XIX w.
16.	Leśniewo	Cmentarz ok. 350 m na zachód od wsi, w polu, nieopodal wieży telefonii komórkowej	XIX w.
17.*	Leśniewo Kolonja	Cmentarz na zachodnim skraju kolonii wsi (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
18.	Leśny Rów	Cmentarz na zachodnim skraju wsi	XIX w.
19.	Leśny Rów	Cmentarz ok. 300 m na południowy-zachód, przy szutrowej drodze	XIX w.
20.*	Leśny Rów	Cmentarz ok. 400 m na południe od wsi (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
21.	Łęknica	Cmentarz na południowy-zachód od wsi, przy drodze leśnej do wsi Skandławki	XIX w.
22.	Łęknica	Cmentarz ok. 700 m na południe od wsi, przy asfaltowej drodze w kierunku Srokowa u zbiegu z leśną drogą (d. nasypu kolei wąskotorowej)	XIX w.
23.*	Łęsk	Cmentarz ok. 700 m na wchód od wsi, w polu (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
24.	Marszałki	Cmentarz ok. 100 m na północ od leśniczówki	XIX w.
25.	Osikowo	Cmentarz ok. 400 m na wschód od wsi, w lesie przy szutrowej drodze	XIX w.
26.	Silec	Cmentarz ok. 200 m na północ od wsi, przy asfaltowej drodze	XIX w.
27.	Silec	Cmentarz ok. 500 m na południe od wsi, w polu	XIX w.
28.	Siniec	Cmentarz ok. 500 m na północ od wsi	XIX w.
29.	Skandławki	Cmentarz ok. 1 km na zachód od wsi	XIX w.

*Zmiana studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo.
Jednolity tekst*

30.	Solanka	Cmentarz ok. 200 m na zachód od wsi, w polu	XIX w.
31.*	Solanka	Cmentarz ok. 1km na zachód od wsi (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
32.**	Srokowo	Cmentarz ul. Barciańska, przy rozwidleniu dróg do Jankowic i Barcian	XIX w.
33.	Srokowo	Cmentarz ul. Łąkowa, w kierunku wsi Leśny Rów	XIX w.
34.**	Srokowo	Cmentarz komunalny ul. Lipowa, w północnej części miejscowości	XIX w.
35.	Srokowski Dwór	Cmentarz ok. 100 m na południe od zabudowań gospodarczych	XIX w.
36.	Suchodoły	Cmentarz ok. 300 m na północ od zabudowań	XIX w.
37.	Szczeciniak	Cmentarz ok. 1 km na południowo-zachód od wsi	XIX w.
38.*	Wilczyny	Cmentarz ok. 250 m na północ od wsi, w lesie (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
39.	Wilczyny	Cmentarz ok. 500 m na wschód od wsi, na skraju lasu przy drodze do Srokowa	XIX w.
40.*	Wilczyny	Cmentarz ok. 500 m na północ od wsi, w lesie (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
41.*	Wilczyny	Cmentarz ok. 2 km na południowo-zachód od wsi, wśród łąk (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
42.*	Wilczyny	Cmentarz ok. 1 km na zachód od wsi (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
43.	Wyskok	Cmentarz ok. 200 m na północ od wsi Bajory Gaj	XIX w.
44.	Wyskok	Cmentarz na południowym skraju wsi	XIX w.
45.*	Wysoka Góra	Cmentarz ok. 200 m na zachód od wsi (nie istnieje, brak śladów w terenie)	XIX w.
46.	Jegławki	Mogiła wojenna, po lewej stronie szosy z Jegławek do Barcian	1914r.
47.*	Kaczory	Cmentarz przy szosie z Leśniewa do Węgorzewa, nieopodal kanału mazurskiego (nie istnieje, pozostał drzewostan)	XIX w.
48.*	Kaczory	Cmentarz przy polnej drodze ok. 300 m na południe od wsi (nie istnieje, pozostał drzewostan)	XIX w.
49.*	Kalki	Mogiła wojenna, w lesie ok.2 km od wsi (nie istnieje, brak śladów w terenie)	1914r.
50.	Kalki	Cmentarz wojenny z I wojny światowej, w lesie ok. 3 km na zachód od wsi	1914r.
51.*	Marszałki	Mogiła wojenna, ok. 200 m na północ od cmentarza wiejskiego (nie istnieje, brak śladów w terenie)	1914r.
52.*	Marszałki	Mogiła (zbiorowa) wojenna, ok. 100 m na północ od cmentarza (nie istnieje, brak śladów w terenie)	1914r.
53.*	Marszałki	Mogiła wojenna, przy kanale mazurskim ok. 150 m od drewnianego mostku (nie istnieje, brak śladów w terenie)	1914r.
54.*	Marszałki	Mogiła wojenna, ok. 1 km od wsi, przy drodze do miejscowości Bajory Małe (nie istnieje, brak śladów w terenie)	1914r.
55.	Mintowo	Cmentarz przy polnej drodze, na skraju lasu; miejscowość nie istnieje	XIX w.
56.	Młynowo	Cmentarz przy strumyku Liwna i szosie do Srokowa	pocz. XX w.
57.	Oparczyska	Cmentarz w lesie na południe od parkingu leśnego i skrzyżowania szosy z drogą polną; miejscowość nie istnieje	XIX w.
58.	Osikowo	Mogiła wojenna, w lesie ok. 1 km od wsi	1914r.
59.	Pieczarki	Cmentarz ok. 100 m na południe od wsi, przy drodze polnej do Srokowa	XIX w.
60.	Podlasie	Cmentarz ok. 500 m na południe od wsi	XIX w.
61.	Silec	Cmentarz we wsi, przy drodze do Podlasia	XIX w.
62.	Sińczyk	Cmentarz na skraju lasu, ok. 300 m od zabudowań	XIX w.
63.	Skandławki	Cmentarz rodowy, w lesie przy polnej drodze do Kolkiejm	XIX w.
64.*	Skandławki	Cmentarz wojenny z I wojny światowej, w lesie przy polnej drodze do Kolkiejm (nie istnieje, brak śladów w terenie)	1914 r.
65.	Skandławki	Cmentarz wojenny z I wojny światowej, 1 km na zach. od wsi	1914 r.
66.	Solanka	Cmentarz ok. 1 km na południowy - wschód od wsi	XIX w.
67.	Srokowo ul. Barciańska 36	Cmentarz na północ od gospodarstwa położonego na kolonii Srokowa w kierunku Barcian	XIX w.
68.	Waldowo	Cmentarz na skraju lasu, na południe od nieistniejącej wsi, nieopodal ruin leśniczówki	XIX w.

69.	Wikrowo	Cmentarz na skraju lasu, ok. 1,5 km na południowy - zachód od wsi	XIX w.
70.	Złote Pole	Cmentarz ok.100 m od drogi Jankowice-Srokowo i 500 m od zabudowań	XIX w.

* obiekt nie istnieje - nie oznaczono na rysunku Studium, ** lokalizacja w zasięgu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – nie oznaczono na rysunku Studium.

Aleje ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Miejscowość	Rodzaj alei	Lokalizacja
1.	Gmina Srokowo	Aleja klonowa	Droga powiatowa nr 1723 N Brzeźnica – Kałki
2.	Gmina Srokowo	Aleja lipowa	Droga powiatowa 1719 N Jankowice - Ogródki (na odcinku ok. 1km, tylko do granicy gminy)
3.	Gmina Srokowo	Aleja lipowa	Droga powiatowa nr 1719 N (1584 N) Jankowice - Winda (ok. 1km, tylko do granicy gminy)
4.	Gmina Srokowo	Aleja lipowa z domieszkami	Droga nr 650 N (nr 590) Jegławki - Kosakowo - Srokowo
5.	Gmina Srokowo	Aleja lipowa	Droga powiatowa nr 1602 N Lesieniec - Silec - granica gminy
6.	Gmina Srokowo	Aleja lipowa z domieszkami (w 2012r. drzewa wycięte na odcinku od Solanki do granicy gminy z Nową Różanką i dalej, zachowany tylko odcinek w Sińcu)	Droga powiatowa nr 1725 N (woj. nr 650) Srokowo - Solanka - Siniec - granica gminy
7.	Gmina Srokowo	Aleja jesionowa	Droga powiatowa nr 1711 N Srokowo - Srokowski Dwór
8.*	Gmina Srokowo	Aleja grabowa (prawie całkowicie wycięta podczas modernizacji drogi, pozostało jedynie kilka drzew)	Droga powiatowa nr 1711 N Srokowski Dwór - Wilczyny
9.*	Gmina Srokowo	Aleja brzozowa (wycięta, pozostały pojedyncze drzewa)	droga do Wilczej Wólki
10.*	Srokowo	Aleja przy drodze do cmentarza	ul. Lipowa
11.*	Siniec	Aleja brzozowa	droga do cegielni
12.*	Księży Dwór	Aleja dojazdowa	dojazd do dworu

* nie oznaczono na rysunku Studium

Pozostałe obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres
1.	Gmina Srokowo	Śluzy na kanale mazurskim: Bajory Małe, Bajory Wielkie, Leśniewo Dolne, Leśniewo Górne	-
2.	Bajory Małe	Dom	2
3.	Bajory Małe	Dom	9
4.	Bajory Małe	Opora	9
5.	Bajory Małe	Dom	10
6.	Bajory Wielkie	Dom podcieniowy	1
7.	Bajory Wielkie	Opora	1
8.	Bajory Wielkie	Szkoła, ob. budynek mieszkalny	6
9.	Brzeźnica-Kałki	Most nad kanałem mazurskim	-
10.	Chojnica	Dwór z parkiem i spichlerzem	-
11.	Jankowice	Dom	1
12.	Jankowice	Dom	5
13.	Jankowice	Dom i budynek gospodarczy	16
14.	Jankowice	Dom	17
15.	Jankowice	Dom	20
16.	Jegławki	Chałupa drewniana	-
17.	Jegławki	Kamień ku czci poległych w I wojnie światowej	-
18.	Jegławki	Dom	20
19.	Jegławki	Dom	21
20.	Jegławki	Gospoda, ob. dom mieszkalny	26
21.	Kałki	Zespół folwarczny z podwórzem i 4. budynkami (stajnią - ob. obora, stodoła, obora oraz kuźnią-wiatą-stelmacharnią)	-
22.	Kąty	Zespół folwarczny z podwórzem ze stawem i 2. budynkami (stodoła oraz czworakiem - ob. dom mieszkalny)	-

23.	Kosakowo	Karczma z zajazdem, ob. dom mieszkalny	24
24.	Księży Dwór	Dwór	-
25.	Lesieniec	Dom	2
26.	Leśniewo	Dom i budynek gospodarczy	5
27.	Leśniewo	Dom	6
28.	Leśniewo	Dom	9
29.	Leśniewo	Dom i dwa budynki gospodarcze	13
30.	Leśniewo	Dom	18
31.	Leśny Rów	Dom i dwa budynki gospodarcze	1
32.	Leśny Rów	Dom i dwa budynki gospodarcze	2
33.	Leśny Rów	Dom i dwa budynki gospodarcze	16
34.	Leśny Rów	Dom	17
35.	Łęknica	Szkoła - ob. budynek mieszkalny	-
36.	Łęknica	Dom	9
37.	Łęknica	Budynek gospodarczy	9
38.	Łęknica	Zespół folwarczny z podwórzem, domem i 2. budynkami gospodarczymi	12
39.	Łęknica	Dom	14
40.	Łęknica	Zespół folwarczny z podwórzem, domem i 4. budynkami gospodarczymi	15
41.	Młynowo	Dom	1
42.	Osikowo	Dom i budynek gospodarczy	2
43.	Pyszki	Dom	1
44.	Rypławki	Dom	2
45.	Silec	Dom	3
46.	Silec	Dom	4
47.	Silec	Dom	8
48.	Silec	Dom	19
49.	Silec	Dom	25
50.	Silec	Dom	29
51.	Silec	Dom	30
52.	Silec	Dom	32
53.	Silec	Dom	33
54.	Silec	Dom	34
55.	Silec	Dom	35
56.	Silec	Dom	36
57.	Silec	Dom	37
58.	Siniec	Zespół dworsko-folwarczny z bramą wjazdową od drogi głównej, dworem, rządówką, budynkami gospodarczymi, brukowaną drogą do zespołu, podwórzem gospodarczym i dawnymi domami robotników folwarcznych	-
59.	Siniec	Dom w zespole dawnej cegielni	-
60.	Siniec	Transformator w zespole dawnej cegielni	-
61.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	1
62.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	3
63.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	4
64.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	5
65.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	6
66.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	7
67.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	38
68.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	39
69.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	41
70.	Siniec	Dom z częścią gospodarczą	42
71.	Solanka	Dwór i brama wjazdowa do zespołu	-
72.	Srokowo	Kamienica	ul. Barciańska 1

*Zmiana studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo.
Jednolity tekst*

73.	Srokowo	Dom	ul. Barciańska 3
74.	Srokowo	Piekarnia, ob. budynek gospodarczy	ul. Barciańska 3
75.	Srokowo	Dom	ul. Barciańska 8
76.	Srokowo	Dom	ul. Barciańska 11
77.	Srokowo	Dom i budynek gospodarczy	ul. Barciańska 13
78.	Srokowo	Dom	ul. Barciańska 14
79.	Srokowo	Dom	ul. Barciańska 16
80.	Srokowo	Dom i budynek gospodarczy	ul. Barciańska 23
81.	Srokowo	Dom	ul. Barciańska 27
82.	Srokowo	Dom i budynek gospodarczy	ul. Barciańska 28
83.	Srokowo	Kamienica	ul. Kętrzyńska 3
84.	Srokowo	Kamienica	ul. Kętrzyńska 6
85.	Srokowo	Kamienica	ul. Kętrzyńska 7
86.	Srokowo	Spichlerz	ul. Kętrzyńska 7A
87.	Srokowo	Pocztą i budynek gospodarczy	ul. Kętrzyńska 8
88.	Srokowo	Dom i budynek gospodarczy	ul. Kętrzyńska 9
89.	Srokowo	Dom	ul. Kętrzyńska 10
90.	Srokowo	Dom	ul. Kwiatowa 1
91.	Srokowo	Kamienica	ul. Kwiatowa 2
92.	Srokowo	Dom	ul. Kwiatowa 3
93.	Srokowo	Dom	ul. Kwiatowa 4
94.	Srokowo	Dom	ul. Kwiatowa 5
95.	Srokowo	Dom	ul. Kwiatowa 6
96.	Srokowo	Dom	ul. Kwiatowa 7
97.	Srokowo	Kamienica	ul. Ludowa 1
98.	Srokowo	Dom	ul. Ludowa 3
99.	Srokowo	Dom	ul. Łąkowa 1
100.	Srokowo	Dom	ul. Łąkowa 3
101.	Srokowo	Kamienica	ul. Parkowa 1
102.	Srokowo	Kamienica	pl. Rynkowy 7
103.	Srokowo	Kamienica	pl. Rynkowy 8
104.	Srokowo	Budynek gospodarczy	pl. Rynkowy 13
105.	Srokowo	Dom	ul. Słoneczna 1
106.	Srokowo	Dom i budynek gospodarczy	ul. Słoneczna 2
107.	Srokowo	Szkoła z salą gimnastyczną	ul. Szkolna 3
108.	Srokowo	Dom	ul. Szkolna 8
109.	Srokowo	Dom	ul. Szkolna 9
110.	Srokowo	Dom	ul. Szkolna 10
111.	Srokowo	Dom	ul. Szkolna 11
112.	Srokowo	Budynek gospodarczy, ob. sklep	ul. Traugutta 2A
113.	Srokowo	Spichlerz	ul. Wileńska
114.	Srokowo	Dom	ul. Wileńska 3
115.	Srokowo	Dom	ul. Wileńska 7
116.	Srokowo	Kamienica	ul. Wileńska 9
117.	Srokowo	Dom	ul. Wileńska 10
118.	Srokowo	Dom	ul. Zielona 2
119.	Srokowo	Bruk na tyłach ulicy Wileńskiej	-
120.	Srokowo	Bruk ulicy Ludowej	ul. Ludowa
121.	Srokowo	Bruk ulicy Wiejskiej	ul. Wiejska
122.	Srokowo	Bruk uliczki gospodarczej przy młynie	-
123.	Srokowo	Bruk uliczki pomiędzy ul. Wileńska a Słoneczną	-
124.	Szczeciniak	Kolonia mieszkalna robotników folwarcznych w zespole, ob. domy nr 3, 5, 6, 7, 8	-

*Zmiana studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Srokowo.
Jednolity tekst*

125.	Wikrowo	Obora w zespole dworsko-folwarcznym	-
126.	Wikrowo	Dojazd (brukowany) do zespołu dworskiego	-
127.	Wilcza Wólka	Zagroda z domem, stodołą, oborą i chlewem	2
128.	Wilczyny	Dom	13
129.	Wilczyny	Dom	15
130.	Wilczyny	Dom	17
131.	Wilczyny	Dom	24
132.	Wyskok	Dom	1
133.	Wyskok	Dom	2
134.	Wyskok	Dom	10
135.	Wyskok	Dom	11
136.	Wyskok	Dom	18
137.	Wyskok	Dom	19
138.	Złote Pole	Dworek	1
139.	Złote Pole	Dom i budynek gospodarczy	2

Tabela 2 charakterystyka miejscowości : ludność, istniejące zainwestowanie: mieszkania powierzchnia użytkowa, wskaźniki

Lp	miejscowość	Liczba mieszkańców		pow. użytk. mieszkań m ²	wskaźnik pow. użytk. na 1 mieszkańca m ²	wskaźnik pow. użytk. na 1 mieszkańca - nie m ²	Mieszkania - lata budowy			Liczba kobiet na 100 mężczyzn	Struktura wieku mieszkańców w %			Symbol terenu w studium	Powierzchnia użytkowa rezerwy terenów pod zabudowę mieszk. w ramach wyznaczonych w studium obszarów zwartej zabudowy wyrażona w m ²
		2002	2012				Liczba mieszkań ogółem	Liczba mieszkań			Przedprodukcyjny %	Produkcyjny %	Poprodukcyjny %		
								Przed 1918	1918 - 1944						
1.	Bajory Wielkie	108	104	1764	16,9	67,8	26	12	12	89	20,2	64,4	15,4	MUR	300
2.	Brzeźnica	73	52	1501	28,9	50,0	30	19	11	100	10,0	71,0	19,0	MUP	150
3.	Chojnica	105	104	1318	12,7	62,7	21	4	-	70	28,0	67,0	5,0	MUP	600
4.	Jankowice	64	84	1976	23,5	89,8	22	5	13	86	24,0	65,0	11,0	MUP	450
5.	Jegławki	292	275	5527	20,1	61,4	90	9	15	102	21,0	64,0	15,0	WP	
6.	Kałki	81	84	1773	21,1	63,3	28	26	2	83	20,2	67,9	11,9	MUP	300
7.	Kąty	98	98	2065	21,0	79,4	26	6	2	78	22,4	63,3	14,3	MUP	150
8.	Kolkiejmy	45	120	746	16,5	49,7	15	5	6	106	27,3	62,5	10,2	MUP	150
9.	Kosakowo	239	227	4513	23,1	80,5	56	22	30	100	22,8	62,1	15,1	MUP	300
10.	Leśniewo	316	230	5820	25,3	95,4	61	29	22	98	16,1	62,6	21,3	WP i RT	150 (RT)
11.	Leśny Rów	125	114	3140	27,5	80,5	39	16	23	103	12,3	72,8	14,9	MUP	150
12.	Łęknica	46	39	1065	27,3	66,5	16	13	3	86	15,4	64,1	20,5	MUP	150
13.	Silec	142	122	3196	26,2	72,6	44	11	31	114	11,5	69,7	16,8	WP	
14.	Siniec	246	228	4071	17,9	66,7	61	22	27	103	18,9	65,8	15,3	MUR	300
15.	Skandławka	98	75	1667	22,2	69,5	24	22	-	79	28,0	59,0	13,0	MUP	300
16.	Solanka	312	330	4735	14,8	51,5	92	22	4	105	23,4	63,4	13,2	WP	
17.	Srokowo	1427	1385	28528	20,6	64,9	439	207	52	102	17,2	67,1	15,7	WP	
18.	Srokowski Dwór	80	83	1635	19,7	68,1	24	-	11	84	14,4	71,2	14,4	MUP	150
19.	Suchodół	31	34	338	9,8	42,3	8	-	8	126	17,7	73,5	8,8	MUP	450
20.	Szczeciniak	177	169	2546	15,1	56,6	45	7	12	90	23,1	71,6	5,3	MUP	150
21.	Wikrowo	93	93	1415	15,2	56,6	25	15	10	86	28,0	60,2	11,8	MUP	300
22.	Wilczyny	90	78	2262	29,0	78,0	29	13	16	81	10,3	60,2	29,5	MUP	150
23.	Wólka Jankowska	7	22	174	7,9	43,5	4	3	1	100	18,2	72,7	9,1	MUP	300
24.	Wyskok	31	35	915	26,1	83,2	11	3	7	66	20,0	66,0	14,0	MUR	450
25.	Wysoka Góra i Sówka	38	36	692	19,2	69,2	10	-	8	64	16,7	69,4	13,9	MUP	13500
	Razem gmina	4364	4221	93524	22,1	68,6	1362	491	328	99,6	21,2	64,4	14,5		Poza planami 18900 W planach 15950
	Powiat kętrzyński		65509	1415101	23,1	60,7	23324			103,5	17,6	65,0	17,4		
	Województwo warmińsko-mazurskie	457900	497000	33657996	23,3	67,7	497030			104,2	19,0	64,7	16,3		

„WP” – zabudowa wielofunkcyjna jednostki osadniczej, której rozwój i zasady realizacji zabudowy określone są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

„MUW”- zabudowa wielofunkcyjna – tereny oznaczone tym symbolem odnoszą się głównie do ośrodków obsługi gminy (obejmują w nich istniejącą zabudowę oraz kierunki rozwoju przestrzennego). Na terenach tych funkcje: mieszkalna, usługowa i związana z produkcją i przedsiębiorczością są równorzędne. Wskazują na konieczność rozwoju miejsc pracy przy rozwoju mieszkalnictwa. Przyjmuje się istniejącą zabudowę na tych terenach i dopuszcza się realizację po opracowaniu planów miejscowych na nowych terenach zabudowy wielofunkcyjnej tj. mieszkalnej, usługowej, oraz produkcyjnej.

„MUP” – tereny zabudowy zagrodowej oraz zakładów produkcyjnych i usługowych – tereny oznaczone tym symbolem dotyczą istniejących gospodarstw rolnych i rolno - leśnych, przemysłu drzewnego (tartaki, stolarnie itp.), oraz magazynów, składów i baz. Zabudowa zagrodowa lub inna mieszkalno-usługowa.

„MUR”- tereny zabudowy mieszkalnej, usługowej i rekreacyjnej oraz turystycznej

„RT” – teren projektowany do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej z dopuszczeniem zabudowy mieszkalnej i usługowej